

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Μ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19. — Τηλ. 227-689 | 20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1963 | ΑΡΙΘ. 20

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ

ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ Α' ΣΥΝΕΔΡΙΑΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ
ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Σεβασμιώτατοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Οἱ σήμερον εὐδοκία Κυρίου καὶ ἐπινεύσει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐκ τῶν ἅς εὐδοκίμως ποιμαίνετε κατὰ τόπους ἁγίων Ἐκκλησιῶν συναθροισθέντες ἐνταῦθα, τὰς καρδίας ἡμῶν ἔχομεν ἤδη ὑψώσει ἐν προσευχῇ πρὸς τὸν ἀγαθοδότην Κύριον καὶ ὡς καλοὶ ἐργάται τοῦ θεοφυτεύτου ἀμπελῶνος ἐζητησάμεθα τὴν χάριν καὶ εὐλογίαν Αὐτοῦ, ἀφ' ἐνὸς μὲν ἵνα τὴν διακονίαν αὐτοῦ εἰς ἕκαστος πληροφορήσῃ πρὸς τὴν ὅλην Ἐκκλησίαν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀκούσωμεν τῆς παριπτεισίας μικρᾶς Συνόδου τὴν ἐνιαύσιον λογοδοσίαν, καὶ πρὸς τούτοις ἵνα πληροφορήσωμεν ὑμᾶς περὶ τε τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως τῆς Ἀγιοτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ προβάλωμεν ἐνώπιον ὑμῶν τὰ ἐπιλυθέντα ἤδη καὶ ἐπιλύσεως χρήζοντα, ἀλλὰ καὶ τὰ ληπτέα μέτρα, ἵνα τὸ κλυδωνιζόμενον ἱερὸν σκάφος τῆς Ἐκκλησίας ἀντιπλεύσῃ αἰσίως τὰ ροχθοῦντα κύματα καὶ προσορμισθῇ εἴτε ἐν τῷ παρόντι καθόλου εἴτε ἐν τῷ μέλλοντι κατὰ τὸ δυνατόν τῇ ἀμάχῳ τοῦ ἀγαθοδότου Κυρίου εἰς τὸν ποθητὸν εὐδιον λιμένα.

Σεβασμιώτατοι καὶ ἀγαπητοὶ ἀδελφοί,

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν τῆς παρελθούσης Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, δὲν ἔπαυσε δυστυχῶς ὁ σάλος καὶ ἡ ταραχὴ, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνύστακτος προσοχὴ τῶν ἀδελφῶν μελῶν τῆς

Διαρκοῦς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου τῆς 108ης Συνοδικῆς Περιόδου.

Ὅφειλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι ἐνδελεχῆς κατεβλήθη καὶ ἐντατικὴ ἐκ μέρους αὐτῆς προσπάθεια, ἐν πολυῶροις συνήθως συνεδρίαις, ἵνα ἀνταποκριθῇ εἰς τὸ πλῆθος καὶ τὴν σοβαρότητα τῶν τε παλαιῶν καὶ τῶν συγχρόνων διαρκῶς ἀνακυπτόντων πολυπλόκων ζητημάτων.

Σεβασμιώτατοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Μακρὸς καὶ περίπλοκος ὁ κατάλογος τῶν θεμάτων, περιέχων ζωτικὰ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ζητήματα, ἀλλὰ μὲν πρὸ πολλοῦ ἐκκρεμούντα, ἀλλὰ δὲ ἐπ' ἐσχάτων προστεθέντα, καὶ ἀλλὰ ἀνακύψαντα λόγω τῆς ἐξελίξεως τῆς παγκοσμίου καταστάσεως καὶ ἰδιαίτατα τῶν μετὰ τῶν ξένων Ἐκκλησιῶν σχέσεων.

Δὲν εἶναι ὅμως δυνατόν νὰ μὴ πιστεύωμεν ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ ὁποῖον ἐπεκαλέσθημεν σήμερον καὶ τὸ ὁποῖον εἰς πᾶσαν συνεδρίαν καὶ σύσκεψιν ἐπικαλούμεθα, νὰ μὴ ἔχωμεν συναντιλήπτορα καὶ συναντιλαμβάνομενον, καθ' ἃ ὁ τῶν Ἑθνῶν Ἀπόστολος ἐν βεβαιότητι ἀποφαίνεται: «Ὡσαύτως καὶ τὸ Πνεῦμα συναντιλαμβάνεται τῇ ἀσθενείᾳ ἡμῶν καὶ ὑπερεντυγχάνει στεναγμοῖς ἀλάλητοις, ὃ δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας εἶδεν τί τὸ φρόνημα τοῦ Πνεύματος, ὅτι κατὰ Θεὸν ἐντυγ-

Κ' ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τῇ 1ῃ Ὀκτωβρίου, ἡμέρα Τρίτη, ἐγένετο ἡ ἐναρξίς τῶν ἐργασιῶν τῆς 20ῆς Συνελεύσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομο.

Τῇ πρώτῃ τῆς ἡμέρας ταύτης, ὥρα 8 π.μ., συμφώνως πρὸς τὸ ὑπὸ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου καταρτισθὲν πρόγραμμα, ἐτελέσθη εἰς τὸν Ἱερὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν ἡ Θεία Λειτουργία ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πάρου καὶ Νάξου κ. Ἐπιφανίου, τὴν ὁποίαν καροχολούθησαν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος, τὰ μέλη τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας Σεβασμιώτατοι Ἀρχιερεῖς, ὁ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος κ. Ἀμίλκας Ἀλιβιζᾶτος, πολλοὶ κληρικοί τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ πλῆθος εὐσεβῶν χριστιανῶν.

Μετὰ τὴν Θείαν Λειτουργίαν καὶ περὶ ὥραν 10ην π.μ. ἐγένετο ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἡ πρώτη συνεδρία, εἰς ἣν παρέστησαν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος, οἱ ἐν ἐνεργείᾳ Ἀρχιερεῖς τῆς Ἐκκλησίας, πλὴν τῶν κωλυθέντων Σεβασμιωτῶν Μητροπολιτῶν Σιδηροκάστρου κ. Βασιλείου καὶ Πατρῶν κ. Κωνσταντίνου, καὶ ὁ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος, ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Ἀμίλκας Ἀλιβιζᾶτος.

Κατὰ τὴν ἐναρκτήριον ταύτην συνεδρίαν, μετὰ τὴν τέλεισιν εἰδικῆς Ἀκολουθίας ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος προσεφώνησε τοὺς Σεβασμιωτάτους Συνέδρους, κηρύξας ἐν συνεχείᾳ τὴν ἐναρξίς τῶν ἐργασιῶν τῆς 20ῆς τακτικῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἡ προσφώνησις τοῦ Μακαριωτάτου δημοσιεύεται εἰς τὴν πρώτην σελίδα τοῦ παρόντος τεύχους τῆς «Ἐκκλησίας».

Μετὰ ταῦτα ἀντεφώνησε καταλλήλως δι' ὀλίγων ὁ ἐκ τῶν παρόντων Σεβασμιωτῶν Ἀρχιερέων πρῶτος τῇ τάξει Σεβασμιωτάτος Μητροπολίτης Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κ. Προκόπιος.

Ἀκολουθῶς καθωρίσθη ὅπως τὴν ἐπὶ τοῦ Τύπου

χάνει ὑπὲρ ἀγίων. Οἶδαμεν δὲ ὅτι τοὺς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν» (Ρωμ. 8,26 καὶ ἐξῆς).

Καὶ σὺν τούτῳ ὁμοιῶς, καρτερίας καὶ ὑπομονῆς ἔχομεν χρεῖαν, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, ἵνα τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ποιήσαντες κομισώμεθα τὴν ἐπαγγελίαν (Ἐβρ. 10,36). Ἀ μ ῆ ν.

Ἐπιτροπὴν τῆς παρούσης Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας ἀποτελέσουν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Ἀργολίδος κ. Χρυσόστομος, Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Διονύσιος καὶ Κυθήρων κ. Μελέτιος.

Ἐν συνεχείᾳ καὶ κατὰ τὰς ἐπομένους αὐτῆς συνεδρίας ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἐπελήφθη τῆς ἐξετάσεως τῶν ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει ἀναγεγραμμένων θεμάτων, ἀσχοληθεῖσα διεξοδικῶς μὲ τὸ θέμα «Ὁ νέος Ἐκκλησιαστικὸς Νόμος ἀπὸ κανονικῆς, συνταγματικῆς καὶ νομικῆς ἀπόψεως.—Ἡ ὕβρις κατὰ τῶν Ἱεραρχῶν», τὸ ὁποῖον εἰσηγήθη ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἐλασσῶνος κ. Ἰάκωβος. Ἡ Σύνοδος τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας ἐξήτασεν ἐπίσης τὸ θέμα «Καταστατικὸς Χάρτης—πλήρωσις χηρευουσῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων», καθὼς καὶ τὸ θέμα «Ἡ συμμετοχὴ Κληρικῶν τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας εἰς τὴν ἐν Βατικανῷ Β' Συνέλευσιν τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν Ἐπισκόπων», ἀποφανθεῖσα βραδύτερον νὰ συμπληρώσῃ τὰς χηρευούσας Ἱεράς Μητροπόλεις καὶ νὰ μὴ ἀποστείλῃ παρατηρητὰς εἰς τὴν ἐν Βατικανῷ Β' Συνέλευσιν τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν Ἐπισκόπων.

Αἱ ἐργασίαι τῆς 20ῆς τακτικῆς Συνελεύσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔληξαν τὴν 15ην Ὀκτωβρίου δι' ἐμπνευσμένου λόγου τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, ἀντιφωνήσαντος καταλλήλως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἰωακείμ. Ὁ λόγος τοῦ Μακαριωτάτου ἔχει ὡς ἐξῆς:

Ὑπὸ χειραγωγὸν καὶ προστάτην τὸν ἐν Τριάδι Θεόν, διεδράμομεν, ἀδελφοί, τὸν δεκαπενθήμερον μὲν, ἀλλ' ἐν βραχεῖ νικηφόρον δόλιχον τῆς στερεώσεως καὶ ἐξυψώσεως τοῦ κύρους καὶ τῆς ἀξιοπροσέπειας τῆς ἀγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Δυσπάλαιστος ὁ πρὸ ἡμῶν ἀγὼν, ἀλλὰ καλλίνικος ἀπέβη, ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἀγαθοδότου Θεοῦ τὴν γενομένην ἡμῖν ἐν δυνάμει, ὡς ἐν τῇ πρὸς Κολοσσαεῖς ἐπιστολῇ ἀποφαίνεται ὁ οὐρανοβάμων Παῦλος.

Καὶ δυνάμεθα οὕτω σήμερον νὰ ὁμολογήσωμεν μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἀποστόλου, ὅτι ἐν τῷ θεοφιλεῖ τοῦ Ἐδαγγελίου ἔργῳ «ἐδραῖοι ἐγενόμεθα, ἀμετακίνητοι, περισσεύσαντες, εἰδότες, ὅτι ὁ κόπος ἡμῶν οὐχ ὑπῆρξε κενὸς ἐν Κυρίῳ» (ἀ'. Κορ. 15, 58).

Καὶ ὄντως, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, «οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα κωχόμενοι, κατὰ τὸν ἀπόστολον, (β'. Κορ. 10, 15), αὐτοὶ ἑαυτοὺς μετροῦντες καὶ συγκρίνοντες ἑαυτούς, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὐ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ Θεός» (β'. Κορ. 10, 12—13), δυνάμεθα, ἐν ταπεινώσει λογοδοτοῦντες, νὰ εἴπωμεν, ὅτι «τὸ ἔργον ἡμῶν τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπο-

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομος περιστοιχόμενος ὑπὸ ομάδος Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων, οἵτινες μετέσχον τῆς Ἱεῶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΗΣ 109ΗΣ ΣΥΝΟΔΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Τὴν 4ην Ὀκτωβρίου ἐ.ε. ἐγένετο ἡ πανηγυρικὴ ἔναρξις τῶν συνεδριάσεων τῆς 109ης Συνοδικῆς Περιόδου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομου. Εἰς τὴν ἔναρκτήριον συνεδρίαν παρέστησαν οἱ Συνοδικοὶ Σύεδροι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἰωακείμ, Φλωρίνης, Ἀλμωπίας καὶ Ἐορδαίας κ. Βασίλειος, Κεφαλληνίας κ. Ἰερόθεος, Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Διονύσιος, Ναυπακτίας καὶ Ἐυρυτανίας κ. Δαμασκηνός, Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Δωρόθεος, Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Εὐστάθιος, Κυθήρων κ. Μελέτιος, Γρεβενῶν κ. Χρυσόστομος, Κασσανδρείας κ. Συνέσιος, Ἱερισ-

σοῦ, Ἀγίου Ὀρους καὶ Ἀρδαμερίου κ. Παῦλος καὶ Λήμνου κ. Παντελεήμων. Κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην παρέστησαν ὡσαύτως ὁ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος παρὰ τῆ Ἱερᾶ Συνόδου, ἀκαδημαϊκὸς κ. Ἀμίλλκας Ἀλιβιζάτος καὶ ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πανοσιολογιώτατος ἀρχιμανδρίτης κ. Θεόκλητος Φιλίππαιος.

Κατ' ἀρχὰς ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος ἐτέλεσεν εἰδικὴν Ἱεράν Ἀκολουθίαν ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς 109ης Συνοδικῆς Περιόδου καὶ ἐν συνεχείᾳ προσεφώνησε τοὺς Σεβασμιωτάτους Συνοδικοὺς Συνέδρους, εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

Σεβασμιώτατοι καὶ περιπόθητοί μοι ἐν Χριστῷ

μονῆς καὶ τῆς ἐλπίδος οὐκ εἰς κενὸν ἐγεννήθη» (ἀ Θεσσ. 1, 3).

ἽΟμιλῶν πρὸς καλῶς εἰδότας, δύναμαι νὰ εἶπω, ὅτι οὐ μόνον ἐν λεπτομερείαις, ἀλλὰ καὶ ἐν βασικαῖς ἀρχαῖς ἐθέσαμεν ὑπεράνω πάσης κατὰ κόσμον δυνάμεως καὶ ἀνεκανίσαμεν τὸ σεσαθρωμένον ὑπὸ τῶν κοσμικῶν ἐπιδράσεων θεμέλιον ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, καὶ ὁ ἄνθρωποι, τῷ ἰδίῳ συμφέροντι δουλεύοντες, εἶχον διασαλεύσει. Καὶ τοῦτο, ἢ εἰς τὸν καθ' ἡμᾶς Ὀρθόδοξον κόσμον διακηρύξεις, ὅτι ἀρχὴ καὶ ἐξουσία ἐν τοῖς πνευματικοῖς εἶναι ὁ Νόμος τοῦ νομοδότου Θεοῦ, ὁ ἀνακρινὼν τὰ πάντα, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, καὶ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρινόμενος. «Οὐκ ἐκαπηλεύσαμεν, κατὰ τὸν ἀπόστολον, τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἐκ Θεοῦ κατέναντι τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ ἐλάλησαμεν (β'. Κορ. 2, 17), στοιχοῦντες τοῖς ἱεροῖς τῆς Ἐκκλησίας κανόσι, ὡς ὄντες Θεοῦ συνεργοί, Θεοῦ γεώργιον, Θεοῦ οἰκοδομή» (ἀ Κορ. 3, 9).

ἽΟφείλοντες δέ, καίτοι πρὸς καλῶς εἰδότας, νὰ ὀμιλήσωμεν, δυνάμεθα ἐν καυχῆσει νὰ διακηρύξωμεν, ὅτι τῆς μερίμνης καὶ ἐξετάσεως παρ' ἡμῶν δὲν ἐφάνη ἀλλότριος πρῶτον μὲν ὁ Καταστατικὸς τῆς Ἐκκλησίας Νόμος, εἰς οὗ τὴν ἐπεξεργασίαν καταγίνεται ἡ γνωστὴ ἡμῖν ἐπιτροπή, ἀλλὰ κατενθνητήριους παρόσχομεν γραμμὰς καὶ ἐντάλματα, ἵνα ἄριστος κατὰ πάντα ἀποβῇ οὗτος. ἽΕπὶ τοῦ οὕτω καταρτισθησομένου Νόμου στηριζόμενοι, συζητήσαντες, ἐκρίναμεν περὶ τῶν χηρευνοσῶν ἱερῶν Μητροπόλεων καὶ τὰ εἰκότα ἐλάβομεν μέτρα, ἵνα ἀφ' ἐνὸς μὲν τὰ ὄρια αὐτῶν καθορισθῶσι καὶ ἀφ' ἑτέρου μὴ βραδύνη ὁ χρόνος τῆς πληρώσεως αὐτῶν. ἽΑλλὰ καὶ τὴν ἐπαίνον ἀξίαν μερίμναν ἡμῶν πρὸς τε ἐξῆψωσιν ὑλικὴν τε καὶ ἠθικὴν τοῦ ἱεροῦ ἐφημεριακοῦ Κλήρου, τοῦ ἱεροῦ τούτου συνεργοῦ καὶ συλλειτουργοῦ ἡμῖν, ἀλλὰ παραμεληθέντος καὶ μὴ δυναμένου τὸ ἱερὸν ἔργον αὐτοῦ δεόντως νὰ ἐπιτελέσῃ. ἽΑλλ' ἐπεκτείνουσα τὸ ἱερὸν αὐτῆς ἔργον ἡ ἅγια αὐτῆ καὶ ἱερὰ Σύναξις, καὶ πρὸς τὰ ἕξω, οὐκ ὀλίγον συνέβαλεν εἰς τὴν ἀρμόζουσαν Ὀρθόδοξον το-

ποθέτησιν τῶν μετὰ τῶν ὀμοδόξων καὶ ἑτεροδόξων ἐκκλησιῶν σχέσεων, ὡς κόρη μὲν ὀφθαλμοῦ φυλάξασα τὰ δόγματα καὶ θέσμια τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας, οὐκ ἄπω δὲ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς κρίνασα καὶ τὴν μετ' αὐτῶν ἐπικοινωνίαν, ἵνα καταστήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν περιπόθητον ἐνότητα τῆς πίστεως.

ἽΕν πνεύματι δὲ Χριστοῦ διασκεφθέντες καὶ ἐν ἐπικλήσει τοῦ ἁγίου καὶ τελεταρχικοῦ Πνεύματος καθοδηγηθέντες, δυνάμεθα νὰ εἶπωμεν, ὅτι ἐθέσαμεν τὰς βάσεις τῆς περαιτέρω εἰρήνης καὶ ἐπιλύσεως τῶν καθ' ἡμᾶς προβλημάτων καὶ ἐπ' ἐλπίδι θὰ βαδίσωμεν, ἐπὶ τὴν πρόοδον καὶ προκοπὴν ἐν ἀγάπῃ καὶ ὀμοιοῖα καὶ συμπονοῖα ἐργαζόμενοι.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἐν τισι τῶν συζητήσεων ἑαυτῆς ἡ σεβασμία Ἱεραρχία ἐπὶ τὸ ζωηρότερον ἴσως ἐπολιτεῦθη καὶ δὴ ἐναντίον τῶν ἀνακοπόντων τὸ θεάρεστον ἔργον τῆς ἐν Χριστῷ προκοπῆς, ἀλλ' ἡ ἀγανάκτησις αὐτῶν, οὕσα ἐκδηλώσις ἐσωτερικῆς ἀνάγκης, ὠφέλιμος ἀπέβη εἰς τὸν προκείμενον αὐτῆ ἀγῶνα.

ἽΑγαπητοὶ ἀδελφοί,

Τὸ τέλος τοῦ πρὸς καιρὸν ἀποχωρισμοῦ ἡμῶν ἤγγικεν. ἽὩς ἐνωτισθῶμεν πρὸς στιγμὴν τῶν θεοπνεύστων ῥημάτων καὶ νοθεσιῶν τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων λέγοντος: «Τὸ δὲ τέλος, πάντες ὀμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὐσπλαγχοι, ταπεινόφρονες, μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας, τὸναντίον δὲ εὐλογοῦντες, ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθημεν, ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσωμεν» (ἀ. Πέτρ. 3, 8—9).

Κλίνοντες δὲ τὸ γόνυ τῆς ψυχῆς πρὸ τοῦ θεοῦ Δομήτορος τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἐκζητήσωμεν παρ' αὐτοῦ ἐν ταπεινῇ ἐπικλήσει καὶ προσευχῇ, λέγοντες: «Κύριε, οὐκ ἐν τῷ πλήθει τὸ Κράτος Σου, οὐδὲ ἡ δυναστεία Σου ἐν ἰσχύουσιν, ἀλλὰ ταπεινῶν ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐλαττόνων βοηθός, ἀντιλήπτω ἀσθενούντων, σκεπαστῆς ἀηλιτισμένων. Σοὶ οὖν τὴν δόξαν ἀναπέμπεμεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας». ἽΑμήν.

ἀδελφοί οἱ ἀπαρχὴν ποιούμενοι κατὰ τὴν εὐσημιον ταύτην ἡμέραν τῶν συνεδριῶν τῆς διαρκoῦς ἱεράς Συνόδου τῆς 109ης Συνδικτικῆς Περιόδου.

Τὴν χάριν καὶ τὴν εὐλογίαν τοῦ ἁγίου καὶ τελεταρχικοῦ Πνεύματος ἐπικαλεσάμενοι θέτομεν τὴν χεῖρα ἐπὶ τὸ πνευματικὸν τοῦτο ἄροτρον, ἵνα φιλοπόνως γεωργήσωμεν τὸν θεοφύτευτον τοῦ Κυρίου ἀγρόν, ἀρόντες μὲν καὶ κατακαίοντες τὰς ἐν αὐτῷ ἀκάνθας καὶ τοὺς τριβόλους, πιαίνοντες δὲ διὰ τοῦ ἰδρωτός ἡμῶν τὴν ἔφορον ταύτην γῆν.

Βαρὺ σφόδρα καὶ ἀργαλέον τὸ ἔργον, ὅτι οἱ τε καιροὶ δυσοίωνοι καὶ αἱ καταγίγδες τοὺς κόπους ἡμῶν ὑπονομεύουσι, καὶ οἱ συναυτιλήπτορες ὀλίγοι, καὶ οὗτοι ἀπόθνημοι καὶ ὀλιγορῶντες.

Ἄλλ' ἡ πίστις ἡμῶν ἀκράδαντος παραμένει καὶ αἱ ἐλπίδες ζῶσαι καὶ ζωηραί, διότι κατὰ τὸν θεῖον ἀπόστολον Παῦλον, «εἰς ὃ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν, τοῦτο δι' ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα» (Ρωμ. 8,25).

Ὅντως δὲ ὑπομονῆς χρῆζομεν ἐν τοῖς ἐσχάτοις τούτοις καιροῖς, ὅτι κατὰ τὸ εὐαγγέλιον, σκανδαλίζονται πολλοὶ καὶ μισοῦσιν ἀλλήλους, καὶ πολλοὶ ψευδοπροφήται ἐγγείρονται καὶ πλανῶσι πολλούς, καὶ «διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν φύχεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν» (Ματθ. 24, 12 καὶ ἐξῆς).

Ὡσεὶ δὲ μὴ ἤρκοιν ταῦτα, οὓς ἠλπίζομεν συνεργάτας καὶ συνεργασίους ἄλλοι μὲν ὀκνοῦσιν εἰς βοήθειαν καὶ συνεργασίαν, ἄλλοι δὲ καὶ ἀδιαφόρως καὶ ἄλλοι καὶ ἐχθρικῶς προσβλέπουσιν εἰς τὸ θεότευκτον τοῦτο Ἰδρυμα, ὅπερ ἐστὶν Ἐκκλησία Θεοῦ ζῶντος.

Ἐναντι τούτων αἱ Ὑμέτεραι Σεβασμιότητες, ὀλιγάριθμοι μὲν, ἀλλὰ θεοφιλεῖς καὶ ἰσχυραὶ ἐγγείρονται σήμερον.

Ἐν τοιαύτῃ τῶν πραγμάτων φορᾷ, «οὐδεὶς δὲ ὑμῶν, ἀδελφοί, ἐαυτῷ ζῆ καὶ οὐδεὶς ἐαυτῷ ἀποθνήσκει· ἕάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ ζῶμεν, ἕάν τε ἀποθάνωμεν τοῦ Κυρίου ἐσμέν» (Ρωμ. 14,8), καὶ οἶδαμεν, κατὰ τὸν κορυφαῖον τῶν ἀποστόλων, ὅτι «τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῆ ἐν τῷ κόσμῳ ἡμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖται» (Α' Πέτρο. 5,10).

Ἡ δὲ ταπεινότης μου, πλήρης ἐλπίδων ἀγαθῶν, προσβλέπων πρὸς τὸν σεμνὸν τοῦτον ἀδελφικὸν δμιλον, καὶ ἐρευνῶν καὶ βλέπων ἐν ὑμῖν, κατὰ τὸν ἀπόστολον, «χαίρω κατανοῶν ὑμῶν τὴν τάξιν καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως ὑμῶν» (Κολ. 2, 5) καὶ ἀγάλλομαι, ὅτι βλέπω «ἐνὶ πνεύματι καὶ μιᾷ ψυχῇ συναθλοῦντας τῆ πίστει τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ μὴ πτυρομένους ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων» (Φίλιππ. 1,27).

Ὅθεν ἐπὶ τοιούτων θείων καὶ θεοπνεύστων λογίων καὶ προτροπῶν βασιζόμενοι καὶ τὰ ἐν τούτοις ἐνστερνιζόμενοι, κινῶμεν ἡμᾶς σήμερον, ἵνα ἐπικαλεσθῶμεν τὴν ἄνωθεν ἀκαταμάχητον ἀρωγὴν καὶ προστασίαν καὶ ἐμπνευσιν.

Ἄς ἐπικαλεσθῶμεν ἐπ' ἐλπίδι, ἀλλὰ καὶ ἐν ἀγάπῃ βαθεῖα καὶ ἐν ὁμοιοῖα ψυχῶν καὶ ἐν ὑπομονῇ καὶ καρτερίᾳ τὴν θείαν ἐνίσχουσιν.

Διὰ τὸ θεοφιλὲς ἔργον, εἰς ὃ καλεῖ ἡμᾶς σήμερον ἡ Ἐκκλησία, ἃς παραστήσωμεν, κατὰ τὸν ἀπόστολον, ἑαυτοὺς τῷ Θεῷ ὡς ἐκ νεκρῶν ζῶντας.

Ἰδιαιτέρως δὲ παρακαλῶ ὑμᾶς, πάλιν κατὰ τὸν αὐτὸν ἀπόστολον, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ Πνεύματος, συναγωνίσασθαι μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα «ἥδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδαπανηθῶμαι» ὑπὲρ τῆς λαοσύνης μοι διακονίας (β' Κορ. 12, 15).

«Κύριος δὲ ὁ Θεὸς καταρτίσει, στηρίξει, σθενώσει πάντας ἡμᾶς» (Α' Πέτρο. 5,10). Ἀμήν.

Ἀκολουθῶς ὁ ἐκ τῶν Συνδικτικῶν Συνέδρων πρῶτος τῆ τάξεως Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἰωακείμ ἐχαίρησε τὸν Μακαριώτατον Πρόεδρον διὰ τῆς ἐξῆς προσλαλιάς:

Μακαριώτατε Δέσποτα,

Ἡ ἱερά διαρκῆς Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῇ ἐπαναλήψει τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς προεδρευομένη ὑπὸ τῆς Ὑμετέρας γερασμίας Μακαριότητος χαίρει τῆς γηθοσύνης τὸ εὐφρόσυνον τοῦτο γεγονός καὶ ὑποβάλλει μετ' ἐμοῦ καὶ δι' ἐμοῦ τὰς διαπύρους εὐχὰς τῆς ὑπὲρ εὐδοκίμου τοῦ γιγαντιαίου πομπαντικῆς ἔργου, ὅπερ ἐπωμίζεται μετ' ὑμῶν κατὰ τὸ ἀρξάμενον τοῦτο ἔτος.

Λογιζομαι εὐτυχῆς, Μακαριώτατε, διότι μοι παρέχεται ἡ χαρμόσυνος εὐκαιρία κατὰ τὴν ἐνασχῆριον ταύτην συνεδρίαν νὰ γίνω διερμηνεὺς τῆς βαθυτάτης εὐλαβείας καὶ τοῦ σεβασμοῦ τῶν ἐν Χριστῷ ἁγίων ἀδελφῶν τῶν ἀποτελούντων τὴν ἁγίαν καὶ διαρκῆ Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν Ὑμέτεραν Μακαριότητα.

Συνήλθομεν σήμερον ἐνταῦθα, Μακαριώτατε, ἵνα ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ ἐν τῷ ἀρρηκτῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης, εἰρήνης καὶ ὁμοφωνίας ἐπιδοθῶμεν εἰς διευθέτησιν καὶ λύσιν πολλῶν τῆς Ἐκκλησίας ζητημάτων, συμφώνως τῇ συνταχθείσῃ καὶ ἀναγγελθείσῃ ὑφ' Ὑμῶν ἡμερησίᾳ διατάξει.

Μακαριώτατε!

Ἐχομεν ὑπ' ὄψιν ὅτι μεγάλα καὶ ὑψηλὰ προβάλλονται ἀπὸ τινος ζητήματα ἐνώπιον ἡμῶν πρὸς ἐπίλυσιν, τὰ ὅποια συνταράσσουν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἄτινα χρῆζοσι πολλῆς καὶ ἐνδελεχοῦς μελέτης, ἀλλὰ καὶ ἐμπειρίας οὐ τῆς τυχοῦσης.

Ναί! Πολλὰ ζητήματα ἀπολύτως ἐπείγοντα καὶ μὴ ἐπιδεχόμενα ἀναβολῆς.

Πόθος διακαῆς καὶ μύχιος, Μακαριώτατε, ἀπάσης τῆς Ἱεραρχίας εἶναι ὅπως αὕτη συγκροτουμένη εἰς μίαν ἀδιάσπαστον καὶ ἀρρηκτον ἐνότητα καὶ συνοχήν ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὁμοιοῖας,

τασομένη δὲ καὶ συσπειρουμένη παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ γεραροῦ Προκαθημένου αὐτῆς ἀξιοθῆ νὰ ἴδῃ τὴν Ἐκκλησίαν ἀνταξίαν τῆς θείας καὶ ὑψηλῆς αὐτῆς ἀποστολῆς, ἀνταξίαν τῆς πνευματικῆς ἀνωτερότητος καὶ τῆς ἀστερευδῶτος ζωτικότητος, ὥστε νὰ ἐπανέβῃ τὴν κανονικὴν τροχίαν τῆς, δι' ἧς θὰ βαδίσῃ καὶ θ' ἀνέλθῃ εἰς ἀντάξιον τῆς μακραίωνος δισχισμετοῦς ιστορίας τῆς ἐπίπεδον ἀνορθώσεως καὶ ἐνδελεχοῦς δράσεως.

Μακαριώτατε Δέσποτα!

Δεὸς συνέχει ἡμᾶς ἀναλογιζομένους καὶ ἀτενίζοντας εἰς τὸ πολυσχιδῆ καὶ πολύμοχθον πνευματικὸν ἔργον, ὅπερ ἐπωμίσθημεν μεθ' ὑμῶν κατὰ τὸ τρέχον τοῦτο ἔτος καὶ ὅπερ ἀπαιτεῖ ζῆλον θερμορρογόν, ἀγάπην, εὐσέβειαν, ἀταπάρνησιν καὶ στοργὴν πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν.

Ἡ ὑπὸ τὴν ἐμπνευσμένην ὁμῶς καὶ βαθύφρονα ἡγεσίαν καὶ καθοδήγησιν καὶ θερμορρογὸν προὐν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, ἦν διακρίνει ἡ ἐγνωσμένη καὶ πανθομολογουμένη μακρὰ αὐτῆς πείρα, ἡ ἀξιοζήλευτος κατὰ τὸ παρελθὸν ποιμαντορικὴ σταδιοδρομία, ἡ βαθεῖα σύνεσις καὶ διπλωματικὴ περινοία καὶ ζῆλος ἀκραιφνῆς ὑπὲρ τῆς ἀνωψώσεως τῆς Ἐκκλησίας, ἅτινα ἐδραιοῦνται ὡς πίστις καὶ συνείδησις ἐν ἡμῖν οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ αἱ εὐχαὶ καὶ εὐλογίαι αὐτῆς, ἀποτελοῦν ἐγγύησιν, ἀλλὰ καὶ ἐνίσχυσιν καθ' ὃ διάστημα θὰ ἔχωμεν τὴν τιμὴν καὶ τὴν εὐλογίαν τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ πιστῇ ἐκπληρώσει τῶν συνοδικῶν ἡμῶν καθηκόντων νὰ προσθέσωμεν εἰς τὸ μέχρι τοῦδε ἐπιτελεσθῆν ὑφ' Ὑμῶν ἔργον πᾶν τὸ δυνατόν.

Μακαριώτατε Δέσποτα!

Εἰς τὴν δημιουργηθεῖσαν σήμερον γενικὴν κατάρρευσιν τῶν ἠθικῶν ἀξιών, ἣτις χαρακτηρίζει τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος καὶ ὀλόκληρον τὸν κόσμον, ἡ Ἐκκλησία φορεὺς τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πίστεως, ἐδικαίωσε τὸν βαθὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἀγάπην μεθ' ἧς περιβάλλει τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα σύμπας ὁ Ἑλληνικὸς λαός.

Πέποιθα, Μακαριώτατε, ὅτι δὲν θὰ προσκρούσω εἰς τὴν ἐγνωσμένην μετριοφροσύνην Ὑμῶν ἐὰν ἐπιναλάβω μίαν ἀλήθειαν, ἣτις ἀπηχεῖ εἰς τὰ στόματα ὀλοκλήρου τοῦ εὐσεβοῦς Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὅτι ἡ Ὑμετέρα πεπνυμένη Μακαριότης τεθεῖσα ἐπικεφαλῆς τῆς μεγάλης σταυροφορίας, ὑπεραμνυμένη τῶν ἱερῶν καὶ ὁσίων τοῦ εὐσεβοῦς Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐπροωστᾶτησεν ἐν ἡμέραις χαλεπαῖς καὶ δυσχειμέροις καὶ ἤδη πρωτοστατεῖ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, μετ' ἐγκαρτέρησιν, καὶ εὐφροσύνην οὐ τὴν τυχοῦσαν ὑπὲρ τοῦ δοκιμαζομένου ὑπὸ τῶν πολεμίων τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν πίστεως εὐσεβοῦς Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Πολὺ δικαίως ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης ἐτόνισε τὴν ἀμετάσβεστον ἀπόφασιν τῆς Ἱεραρχίας ὅπως αὕτη μὴ ἀποστή τὸ παρᾶπαν ἐκ τοῦ γράμματος καὶ τοῦ πνεύματος τῶν ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων τῆς Ἐκκλησίας. Ὁμολογουμένως αὕτη ἔχει

μεγίστην σημασίαν διότι ἐλευθερώνει τὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ πολλὰς αὐθαιρεσίας καὶ ἀντικανονικὰς πράξεις τῆς Πολιτείας.

Ἡ ἐν Ἑλλάδι ποιμαίνουσα Ἐκκλησία δεόν νὰ ἐμμελῆ ἀνευδότως εἰς τὴν νῆφισιν Νόμον ἐρειδομένου ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τῆς Συναλληλίας καὶ τῆς συνεργασίας, ὅπερ μόνον ἐγγυᾶται τὴν συνύπαρξιν τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Ἔθνους μετὰ τῆς Ἐκκλησίας, ἣτις κατὰ τὴν μακραίωνα καὶ ζοφερὰν ἐκείνην νύκτα τῆς δουλείας ὑπῆρξεν ὁ Θεματοφύλαξ καὶ παρήγορος Ἄγγελος τοῦ δουλεύοντος εὐσεβοῦς ἡμῶν Ἔθνους.

Ἀναμφισβητήτως ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία σήμερον ἔχει μεγάλην ἀποστολήν, ἔχει διεθνή ἀποστολήν. Εἶναι λίαν παρήγορον ὅτι ὁ Ὁρθόδοξος Χριστιανικὸς κόσμος χάρις εἰς τὸ ἐν Ρόδῳ συνελθὸν Συνέδριον τὸν Αὐγουστον τοῦ 1961 ἔχει συνασπισθῆ εἰς μίαν δύναμιν, ὥστε νὰ δύναται νὰ προστατεύῃ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν κατὰ τῶν διαφόρων πολεμίων Αὐτῆς.

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία καλεῖται νὰ λάβῃ πρωτεῦον μέρος, νὰ γίνῃ πρωτοπόρος διὰ νὰ δύναται νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τὸ Ὁρθόδοξον αὐτῆς φρόνημα.

Ἀνάγκη ἀδήριτος ἡ ἱερὰ Σύνοδος μετὰ ὅλας τὰς δυνάμεις τῆς νὰ ἐπιδοθῆ εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ λήψιν ἀποφάσεων ἐφ' ὅλων τῶν ἐπιμάχων ζητημάτων, ἅτινα λεπτομερῶς ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης ἐξέθηκε καὶ ὧν ἡ ἐπανάληψις φρονῶ ὅτι περιττεύει.

Ἐπιβάλλεται στενὴ συνεργασία τῆς Πολιτείας μετὰ τῆς Ἐκκλησίας. Ἀπαιτοῦνται ἀγῶνες καὶ μάχαι καὶ εἶναι ἀνάγκη ἐπιτακτικὴ νὰ παλαίσωμεν καὶ ν' ἀγωνισθῶμεν κατὰ τῶν ἀντιξῶων περιστάσεων καὶ τῆς σοβούσης καὶ λάβρους ἐπερχομένης κοινωνικῆς θυέλλης τὴν ὅποιαν προσπαθοῦν νὰ ἐξαπολόσωσι τὰ διάφορα ἀντιχριστιανικὰ καὶ ἀνατρεπτικὰ ὄργανα καὶ αἱ διάφοροι προπαγάνδαι.

Εἶναι ἀνάγκη νὰ στερεώσωμεν εἰς τὰς καρδίας τῶν πιστῶν τὸν κλονισθέντα σεβασμὸν καὶ τὴν ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν φιλόστοργον καὶ σεπτὴν Μητέρα μας Ἐκκλησίαν, ὅπως ὥστε νὰ οὐριοδρομήσῃ ἡ νοητὴ τῆς Ἐκκλησίας Ὀλκὰς καὶ κατευθυνθῆ διὰ τῆς Παντοδυνάμου χάριτος τοῦ Κυρίου εἰς καλοὺς καὶ ἐδλιμένους ὁρμούς.

Ἐπιβάλλεται, Μακαριώτατε, νὰ λυθῶσι τὰ ἀπὸ μακροῦ ὑφιστάμενα μεταξὺ Ἐκκλησίας καὶ Κυβερνήσεως ἐκκρεμῆ ζητήματα, τὰ κωλύοντα τὴν πρόοδον τῆς Ἐκκλησίας καὶ προκαλοῦντα δυσφορίαν παρὰ τῷ Ὁρθοδόξῳ πληρώματι.

Πιστὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας δεῖα χηρευσθῶν Μητροπόλεων δυσφοροῦσι καὶ ἀναμένουσι μετ' ἀγωνίας τὸν Ποιμενάρχην των.

Ἀνάγκη ὅπως ἐπικρατήσῃ εἰς τὸ ἐξῆς εἰς τὰς σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας ὄχι ἡ Νόμῳ κρατοῦσα Πολιτεία, ἀλλ' ἡ συναλληλία.

Ἡ διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος πέποιθεν ὅτι ἡ σ. Κυβέρνησις θὰ ἐδοκίμησεν νὰ λάβῃ ὅλα τὰ μέτρα, ἅτινα ἐνδείκνυνται διὰ τὴν περαιτέρω ἐνίσχυσιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ θὰ βοηθήσῃ αὐτὴν εἰς τὸ πολύμοχθον καὶ ἱερὸν αὐτῆς ἔργον.

Μακαριώτατε!

Ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος εὐχεται πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Χριστὸν ὅπως ἐδλογῆ τὰς ἱερὰς προσπαθείας τῆς Ὑμετέρας Θεοτιμητοῦ Μακαριότητος καὶ ἐπιδαφιλεῦν Αὐτῇ ἀστεμφῆ καὶ ἀδιάπτωτον ὄγεαι ἐπὶ πολλοὺς λυκάβαντας ἐτῶν, χαριζόμενος Αὐτῇ ἔνδοξον, καρποφόρον καὶ ἀδιατάρακτον ἀρχιερατεῖαν, ἐπ' ἀγαθῶ σύμπαντος τοῦ Ὀρθοδόξου Ἑλληνικοῦ Γένους καὶ τῆς σεπτῆς καὶ φιλοστόργου ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἧς λίαν ἐπαξίως προΐσταται ἡ Ὑμετέρα γειρασμία Μακαριότης.

Ἐἴησαν, Μακαριώτατε, πολλὰ τὰ ἔτη Σας!

Μετὰ ταῦτα ἡ Ἱερὰ Σύνοδος προέβη εἰς τὸν κατὰ τισμὸν τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ὡς ἐξῆς:

Ο.Δ.Ε.Π. Πρόεδρος· ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομος. Τακτικά μέλη· οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Κεφαλληνίας κ. Ἱερόθεος, Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Διονύσιος καὶ Γρεβενῶν κ. Χρυσόστομος. Ἀναπληρωματικὸν μέλος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φλωρίνης, Ἀλμωπίας καὶ Ἑορδαίας κ. Βασίλειος.

Τ.Α.Κ.Ε. Πρόεδρος· ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομος. Τακτικὸν μέλος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἰωακείμ. Ἀναπληρωματικὸν μέλος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας κ. Δαμασκηνός.

Ἀποστολικὴ Διακονία. Πρόεδρος· ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομος. Τακτικά μέλη· οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Διονύσιος καὶ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Εὐστάθιος. Ἀναπληρωματικά μέλη· οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Κασσανδρείας κ. Συνέσιος καὶ Λήμνου κ. Παντελεήμων.

Ἐπὶ τῶν χειροτονιῶν. Τακτικὸν μέλος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Δωρόθεος. Ἀναπληρωματικὸν μέλος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λήμνου κ. Παντελεήμων.

Ἐπὶ τῶν προσφυγῶν. Τακτικά μέλη· οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Κεφαλληνίας κ. Ἱερόθεος, Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Δωρόθεος καὶ Κασσανδρείας κ. Συνέσιος.

Δελτίον («Ἐκκλησία»). Πρόεδρος· ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομος. Τακτικά μέλη· οἱ Σεβασμιώ-

τατοι Μητροπολίται Φλωρίνης, Ἀλμωπίας καὶ Ἑορδαίας κ. Βασίλειος καὶ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας κ. Δαμασκηνός. Ἀναπληρωματικά μέλη· οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Εὐστάθιος καὶ Κυθήρων κ. Μελέτιος.

Ἐπὶ τῶν Διδακτικῶν Βιβλίων. Τακτικά μέλη· οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Κυθήρων κ. Μελέτιος καὶ Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου κ. Παῦλος. Ἀναπληρωματικά μέλη· οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Δωρόθεος καὶ Κασσανδρείας κ. Συνέσιος.

Ἐποπτικὸν καὶ Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδευσως. Τακτικὸν μέλος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας κ. Δαμασκηνός. Ἀναπληρωματικὸν μέλος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου κ. Παῦλος.

Ἐπὶ τῶν Μοναστηριακῶν. Τακτικὸν μέλος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Διονύσιος. Ἀναπληρωματικὸν μέλος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κεφαλληνίας κ. Ἱερόθεος.

Ἐπὶ τῶν Γάμων. Τακτικὸν μέλος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φλωρίνης, Ἀλμωπίας καὶ Ἑορδαίας κ. Βασίλειος. Ἀναπληρωματικὸν μέλος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων κ. Μελέτιος.

Βυζαντινῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς. Τακτικὸν μέλος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἰωακείμ. Ἀναπληρωματικὸν μέλος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Εὐστάθιος.

Δαπανῶν Συνοδικοῦ Γραφείου. Τακτικά μέλη· οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας κ. Δαμασκηνός, Γρεβενῶν κ. Χρυσόστομος καὶ Λήμνου κ. Παντελεήμων.

Πρωτοβάθμιον Συνοδικὸν Δικαστήριον. Πρόεδρος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἰωακείμ. Τακτικά μέλη· οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Φλωρίνης, Ἀλμωπίας καὶ Ἑορδαίας κ. Βασίλειος, Κεφαλληνίας κ. Ἱερόθεος, Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Διονύσιος, Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου κ. Παῦλος. Ἀναπληρωματικὸν μέλος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λήμνου κ. Παντελεήμων.

Δευτεροβάθμιον Συνοδικὸν Δικαστήριον. Πρόεδρος· ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομος. Τακτικά μέλη· οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας κ. Δαμασκηνός, Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Δωρόθεος, Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Εὐστάθιος, Κυθήρων κ. Μελέτιος, Γρεβενῶν κ. Χρυσόστομος καὶ Κασσανδρείας κ. Συνέσιος.

Η Β' ΕΝ ΒΑΤΙΚΑΝΩ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

II.

Εἰς τὸ πρῶτον ἄρθρον τῆς παρούσης σειράς περὶ τῆς Β' Συνόδου τοῦ Βατικανοῦ περιωρίσθημεν νὰ σκιαγραφήσωμεν τὴν πρώτην φάσιν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς (11 Ὀκτωβρίου—8 Δεκεμβρίου 1962), ἐπιμεινάντες ἰδιαίτερος ἐπὶ τῶν συζητήσεων αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἀπὸ δογματικῆς ἐπόψεως ἐνδιαφερόντων ἡμᾶς τοὺς Ὀρθοδόξους θεμάτων περὶ τῶν πηγῶν τῆς θείας Ἀποκαλύψεως, περὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ περὶ τῆς ἐνότητος αὐτῆς¹. Εἰσελθούσης νῦν τῆς Συνόδου ταύτης εἰς τὴν δευτέραν φάσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς (29 Σεπτεμβρίου—4 Δεκεμβρίου 1963), ὀφείλομεν νὰ

1. Βλέπ. προηγούμενον φύλλον τῆς «Ἐκκλησίας» σελ. 479 ἔξ.

Ἀναπληρωματικὸν μέλος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λήμνου κ. Παντελεήμων.

Ἐπὶ τῶν Ἑνῶν Προπαγανδῶν. Πρόεδρος· ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομος. Τακτικὰ μέλη· οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας κ. Δαμασκηνός, Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Εὐστάθιος, Κασσανδρείας κ. Συνέσιος, Λήμνου κ. Παντελεήμων, Κίτρους κ. Βαρνάβας καὶ ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀχαΐας κ. Παντελεήμων. Λαϊκὰ μέλη· οἱ Καθηγηταὶ κ. Ἰωάννης Καρμίρης καὶ κ. Ἀνδρέας Φυτράκης.

Ἐπὶ τῶν θεμάτων Προσυνόδου. Πρόεδρος· ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομος. Μόνιμα μέλη· οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Γερμανός, Κορινθίας κ. Προκόπιος, Βεροῖας καὶ Ναούσης κ. Καλλίνικος, Κοζάνης καὶ Σερβίων κ. Διονύσιος καὶ Κίτρους κ. Βαρνάβας. Συνοδικὸν μέλος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων κ. Μελέτιος. Λαϊκὰ μέλη· οἱ Καθηγηταὶ κ.κ. Π. Μπρατσιώτης, Ἰ. Καρμίρης, Κ. Μπόνης καὶ Γ. Κονιδάρης.

Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν καὶ Διανομῶν. Πρόεδρος· ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομος. Τακτικὰ μέλη· οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Φλωρίνης, Ἀλμωπίας καὶ Ἐορδαίας κ. Βασίλειος καὶ Γρεβενῶν κ. Χρυσόστομος. Λαϊκὰ μέλη· οἱ Καθηγηταὶ κ. Π. Μπρατσιώτης καὶ κ. Β. Ἰωαννίδης.

Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν ζητημάτων. Πρόεδρος· ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομος. Συνοδικὰ μέλη·

ἀναμεινόμεν τὰ πορίσματα τῶν διεξαγομένων ἐν αὐτῇ συζητήσεων, ἵνα δυνηθῶμεν νὰ λάβωμεν θέσιν ἐναντι αὐτῶν ἐξ ἐπόψεως ὀρθοδόξου καὶ ὅλως ἰδιαίτερος ἐναντι τοῦ ἄκρας ἐνδιαφέροντος πάντας τοὺς χριστιανούς ἐνωτικῶν θεμάτων. Ἐν τῷ μεταξύ ὁμοῦ δυνάμεθα νὰ ἐκφέρωμεν προκαταρκτικὰς τινας κρίσεις περὶ τοῦ χαρακτῆρος γενικῶς τῆς Συνόδου ταύτης καὶ τοῦ ἐνωτικῶν ἰδία ἔργου αὐτῆς, κυρίως ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἡμετέραν Ὀρθόδοξον Καθολικὴν Ἐκκλησίαν.

Ἐν πρώτοις ἐχαρακτηρίσαμεν διὰ τοῦ τίτλου τῶν ἄρθρων ἡμῶν τὴν Β' Σύνοδον τοῦ Βατικανοῦ ὡς «γενικὴν Σύνοδον τῆς Ῥωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας», ἀρνηθέντες αὐτῇ τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς «εἰκοστῆς πρώτης οἰκουμενικῆς», ὡς ἐνασμενίζονται νὰ χαρα-

οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἰωακείμ, Φλωρίνης, Ἀλμωπίας καὶ Ἐορδαίας κ. Βασίλειος, Κεφαλληνίας κ. Ἱερόθεος, Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Διονύσιος, Κυθήρων κ. Μελέτιος καὶ Κασσανδρείας κ. Συνέσιος. Μόνιμα μέλη· οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Κορινθίας κ. Προκόπιος καὶ Κίτρους κ. Βαρνάβας. Λαϊκὰ μέλη· οἱ Καθηγηταὶ κ.κ. Ἀ. Ἀλιβιζᾶτος, Π. Μπρατσιώτης, Β. Βέλλας, Ἰ. Καρμίρης, Β. Ἰωαννίδης, Γ. Κονιδάρης καὶ Μ. Σιώτης.

Καταπολέμησις ἀναλφαβητισμοῦ. Τακτικὸν μέλος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων κ. Μελέτιος. Ἀναπληρωματικὸν μέλος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λήμνου κ. Παντελεήμων.

Μελετῶν καὶ Τύπου. Τακτικὰ μέλη· οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Διονύσιος καὶ Κυθήρων κ. Μελέτιος.

Οἰκονομικοῦ ζήτηματος Ἐφημερίων. Πρόεδρος· ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομος. Τακτικὰ μέλη· ἡ Ἱερά Σύνοδος.

Σύνδεσμος Στρατοῦ καὶ Ἐκκλησίας. Τακτικὸν μέλος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἱερισσοῦ, Ἀγίου Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου κ. Παῦλος. Ἀναπληρωματικὸν μέλος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λήμνου κ. Παντελεήμων.

Κοινὸν Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον Ἱερᾶς Συνόδου. Πρόεδρος· ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομος. Τακτικὸν μέλος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας κ. Δαμασκηνός. Ἀναπληρωματικὰ μέλη· οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Κασσανδρείας κ. Συνέσιος καὶ Λήμνου κ. Παντελεήμων.

κτηρίζωσι καὶ ἀριθμῶσιν αὐτὴν οἱ Ῥωμαιοκαθολικοί, καθ' ὅσον ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἀναγνωρίζουσα ὡς οἰκουμενικὰς μόνον τὰς ἀρχαίας ἐπτὰ ὑφ' ἀπάσης τῆς ἡνωμένης τότε Χριστιανοσύνης ἀναγνωρισθείσας Οἰκουμενικὰς Συνόδους, ἀγνοεῖ τὰς ὑπὸ τῆς Ῥωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας μόνον συγκληθείσας καὶ ὑπ' αὐτῆς χαρακτηρισθείσας ὡς οἰκουμενικὰς μεταγενεστέρως 14 Συνόδους αὐτῆς, ἃς εὐλόγως χαρακτηρίζει (ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία), συμφώνως πρὸς τὴν θεωρίαν καὶ πράξιν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, ὡς γενικὰς Συνόδους τῆς Ῥωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ οὐχὶ ὡς οἰκουμενικὰς, ἐπειδὴ στεροῦνται τῶν χαρακτηριστῶν τῶν ἀρχαίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Τοιαύτη δ' ἀναμφιβόλως γενικὴ Σύνοδος τῆς Ῥωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ οὐχὶ οἰκουμενικὴ εἶναι καὶ ἡ νῦν συνεδριάζουσα Β' ἐν Βατικανῷ Σύνοδος, ἥτις εἶναι Σύνοδος ρωμαιοκαθολικοῦ προβληματισμοῦ καὶ ἄρα ἐσωτερικὴ ὑπόθεσις τῆς συγκαλεσάσης αὐτὴν Ἐκκλησίας. Διότι, ὡς γνωστόν, αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι ἦσαν μεγάλαι συνελεύσεις ἐπὶ τὸ αὐτὸ τῶν ἐξ ἀπάσης τῆς χριστιανικῆς οἰκουμένης ἐπισκόπων τῆς Ἐκκλησίας, πρὸς κοινὴν συνδιάσκεψιν καὶ ἀπόφασιν ἐπὶ σοβαρῶν δογματικῶν καὶ ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, ἀναφερομένων εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἐκκλησίαν, ὑφ' ἧς ἀνεγνωρίζοντο καὶ ἐγίνοντο δεκταὶ αἱ λαμβανόμεναι ἀποφάσεις... Συμμετεῖχον δ' εἰς αὐτὰς ἀντιπρόσωποι ὅλων τῶν ἐπὶ μέρος Ἐκκλησιῶν... Οἱ ἐπίσκοποι δὲν μετεῖχον ἅπαντες ὑποχρεωτικῶς εἰς τὰς Οἰκουμενικὰς Συνόδους, καθ' ὅσον ἡ τοιαύτη συμμετοχὴ δὲν ἐλογίσθη ὡς νομικῶς ἀναγκαία καὶ ἀπαραίτητος ἤρκει μόνον νὰ ἐκπροσωπῶνται ὅπως δῆποτε ἀποχρώντως τὰ Πατριαρχεῖα καὶ αἱ διάφοροι ἐκκλησιαστικαὶ διοικήσεις καὶ περιφέρειαι δι' ἀριθμοῦ τινος ἐπισκόπων, ὅτινες ἐγίνοντο φορεῖς τῆς κοινῆς ἐκκλησιαστικῆς συνειδήσεως καὶ πίστεως τῶν ἐαυτῶν χριστιανῶν... Οἱ ἐπίσκοποι Ῥώμης, ὑποκείμενοι καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τὰς ἐπτὰ Οἰκουμενικὰς Συνόδους καὶ κρινόμενοι ὑπ' αὐτῶν, ὡς π.χ. ὁ Βιγίλιος ὑπὸ τῆς Ε' καὶ ὁ Ὀνώριος ὑπὸ τῆς ΣΤ', δὲν εἶχον δικαίωμα οὔτε συγκλήσεως τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, οὔτε κυρώσεως τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν, ἀλλ' οὔτε καὶ παρέστησαν αὐτοπροσώπως εἰς τινὰς ἐξ αὐτῶν, οὔτε τέλος ἠμφεσβήτησαν τὰ ἀνωτέρω δικαιώματα τῶν αὐτοκρατόρων, οὔδ' ἐξήρτησαν τὸ κύρος τῶν ὑπὸ τῶν αὐτοκρατόρων συγκληθεισῶν Συνόδων ἐκ τῆς ἐαυτῶν ἐγκρίσεως². Εἶναι λοιπὸν προφανές, ὅτι τὰ ἀνωτέρω καὶ ἄλλα αὐσιώδη χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῶν ἀρχαίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων δὲν κέκτηται ἡ Β' Σύνοδος τοῦ Βατικανοῦ, διότι συνεκλήθη μόνον ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου τῆς Ῥώμης, ἄνευ γνώσεως καὶ προσυνηνότησεως καὶ ἐγκρίσεως καὶ τῶν ἄλλων Πατριαρχῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἡγετῶν καὶ τῶν Συνόδων αὐτῶν, οὐχὶ δὲ διὰ γενικὰ δογματικὰ καὶ ἄλλα ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα, ἐνδιαφέροντα καὶ ἀπασχολοῦντα καὶ συγκινοῦντα ὁλόκληρον τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἐπὶ πλεόν

δὲ δὲν συμμετέχουσιν αὐτῆς καὶ ἐπίσκοποι πασῶν τῶν μὴ ρωμαϊκῶν Ἐκκλησιῶν, εἰς ἃς ἀνήκει τὸ ἥμισυ περίπου τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, τὸ ὅποιον ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἀποδεχθῆ τὰς ἀποφάσεις τῆς ἐν λόγῳ Συνόδου καὶ δὲν θὰ ἀναγνωρίσῃ αὐτὴν ὡς οἰκουμενικὴν. Διὰ τοὺς ἀνωτέρω καὶ ἄλλους λόγους ἡ Β' Σύνοδος τοῦ Βατικανοῦ δὲν εἶναι ἀληθῶς καὶ πραγματικῶς οἰκουμενικὴ, ἐν τῇ ἐννοίᾳ ἣν ἀπέδιδεν εἰς τὸν ὄρον καὶ τὸν θεσμὸν τοῦτον ἡ ἀρχαία ἡνωμένη Ἐκκλησία. Διὰ τοῦτον κυρίως τὸν λόγον, ὡς καὶ δι' ἄλλους ὁμοίους, δὲν ἀπέστειλαν εἰς τὴν πρώτην φάσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου ταύτης καὶ μέχρι σήμερον ἀντιπροσώπους, οὔτε καὶ ἀπλοῦς παρατηρητὰς, αἱ Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, ἐξαιρέσει τῆς Ῥωσικῆς, καὶ ταύτης δι' εἰδικούς μᾶλλον λόγους, ἀνεξαρτήτους ἴσως τῆς θελήσεώς της.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο σοβαρὸν θέμα ἀπασχόλησε καὶ τὴν συνεληθῆσαν τελευταίως ἐν Ῥόδῳ ἀπὸ 26-29 λήξαντος μηνὸς Σεπτεμβρίου Σύσκεψιν τῶν Ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, ἥτις καὶ ὁμοφώνως ἀπεφάσισεν, ὅπως, προκειμένου περὶ τῆς ἀποστολῆς ἢ μὴ παρατηρητῶν εἰς τὴν συνεχίζουσαν τὰς ἐργασίας της Β' Βατικανέιον Σύνοδον, «ἐκάστη τῶν Ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, ἐν τῷ εἰδικῷ τούτῳ θέματι, ἐνεργήσῃ ἀδυσμενῶς, καίτοι αἱ ἀντιπροσωπεῖαι τῶν μετεχουσῶν Ἐκκλησιῶν κατὰ πλειονότητα ἐξέφρασαν τὰς ὑπαρχοῦσας ἐν τῷ θέματι ἀντιρρήσεις». Πλὴν δὲ τούτου ἡ Πανορθόδοξος Σύσκεψις τῆς Ῥόδου, χωροῦσα ἐτι περαιτέρω καὶ ἀποδεχθεῖσα τὴν, πρωτοβουλίαν τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηνᾶγορου, πρότασιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὁμοφώνως ἀπεφάσισεν, ὅπως ἡ κατὰ Ἀνατολὰς Ὀρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία προτείνῃ τῇ σεβασμίᾳ Ῥωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας τὴν ἐναρξὴν διαλόγου μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἐπὶ ἴσοις ὅροις. Ἐπὶ τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἠκομεν πρῶτον μὲν ἀφορῶντες εἰς τὸν κοινὸν τῆς πίστεως ἡμῶν ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, Οὗ τὸ ἅγιον θέλημα «ἵνα πάντες ἐν ὧσιν»³, εἶτα δὲ ἀποβλέποντες καὶ εἰς τοὺς ἀπὸ τῆς ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας κοινούς τοῦ Πνεύματος θησαυρούς, ἐν τῇ πεποιθῆσει ὅτι οὐ μόνον τὴν ὑπὲρ τῆς χριστιανικῆς ἐνότητος εὐλικρινῆ θέλησιν τῆς Ὀρθοδοξίας ἐκφράζομεν, ἀλλ' ὅτι καὶ πρὸς τὴν αὐτὴν ἀπευθυνόμεθα τῆς σεβασμίας Ῥωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας διάθεσιν, ἐπὶ δὲ πᾶσι καὶ ἐν ἐλπίδι, ὅτι συνοικοδόμοι ἐσόμεθα τῆς τῶν πάντων ἐνότητος, ἐν ἀγάπῃ ἐποικοδομοῦντες καὶ «αὐξάνοντες εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, Ὃς ἐστὶν ἡ κεφαλὴ, ὁ Χριστός»⁴. Δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἀμφιβολία, ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη τῆς Πανορθόδοξου Σύσκεψεως τῆς Ῥόδου⁵ εἶναι βαρυσήμαντος,

3. Ἰωάν. 17,21.

4. Ἐφεσ. 4,15. «Ἀπ. Ἀνδρέας» 13 (1963) φύλ. 639, σ. 1.

5. Σημειωτέον ὅτι ἡ μὴ ἀντιπροσωπευθεῖσα ἐν τῇ Σύσκεψι τῆς Ῥόδου Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ὡς ἀνεμνετο υἱοθέτησεν ἐκ τῶν ὑστέρων τὰς ἀνωτέρω ἀποφάσεις τῆς Σύσκεψεως διὰ σημερινῆς ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας αὐτῆς, ἀλλ' ὑπὸ τὰς ἐξῆς τρεῖς προϋποθέσεις: α) ἡ ἐναρξὴς τοῦ διαλόγου μετὰ τοῦ Βατικανοῦ νὰ μὴ γίνῃ πρὸ τῆς λήξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς συνεδριαζούσης Ῥω-

2. Ἰω. Καρμίρη, Τὰ Δογματικὰ καὶ Συμβολικὰ Μνημεῖα τῆς Ὀρθόδοξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, τ. Ι, ἐκδ. Β', Ἀθήναι 1960, σ. 105 ἐξ.

ἀποτελεῖ δὲ συνέχειαν σχετικῆς ἀποφάσεως τῆς πρώτης ἐν Ῥόδῳ Πανορθόδοξου Διασκέψεως τοῦ ἔτους 1961, ἥτις ὁμοφώνως ἀπεφάσισε τὴν ἀκαλλιέργειαν σχέσεων μετὰ τῆς Ῥωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ πνεύματι τῆς κατὰ Χριστὸν ἀγάπης, λαμβανομένων ἰδίᾳ ὑπ' ὄψιν τῶν ὑπὸ τῆς Πατριαρχικῆς ἐγκυκλίου τοῦ 1920⁶ προβλεπομένων σημείων», μετὰ ἀμελέτην τῶν μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν θετικῶν καὶ ἀρνητικῶν σημείων περὶ τὴν πίστιν, τὴν διοίκησιν καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν δρᾶσιν (ἰδίᾳ προπαγάνδα, προσηλυτισμός, οὐνία)⁷.

Ἡ πανορθόδοξος ἀξίωσις περὶ διεξαγωγῆς ἰσοτίμου διαλόγου μεταξὺ τῶν δύο πρεσβυγενῶν Ἐκκλησιῶν Ὁρθοδόξου Καθολικῆς καὶ Ῥωμαιοκαθολικῆς ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἡ ἐπανένωσις αὐτῶν, ἡ ὑπὸ πάντων τῶν γνησίων Ὁρθοδόξων καὶ τῶν γνησίων Ῥωμαιοκαθολικῶν ποθουμένη καὶ ἐπιδιωκομένη, προϋποθέτει τὴν ὑπὸ τοῦ Πάπα παραίτησιν ἀπὸ τε τοῦ ἀπολυταρχικοῦ πρωτείου ἐξουσίας ἐπὶ πάσης τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀπὸ τοῦ ἀλαθῆτου αὐτοῦ καὶ τὸν περιορισμὸν αὐτοῦ εἰς τὸν ἀπλοῦν τιμητικὸν τίτλον τοῦ *primus inter pares honoris causa*, ὡς συνέβαινε καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἀδιαιρέτῳ Ἐκκλησίᾳ τῶν ἐπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Διὰ τὴν καταστῆναι λοιπὸν δυνατὴ ἡ ἔναρξις καὶ ἐπιτυχὴς διεξαγωγὴ τοῦ διαλόγου μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων καὶ τῶν Ῥωμαιοκαθολικῶν θὰ πρέπη ἡ Β' Σύνοδος τοῦ Βατικανοῦ νὰ λάβῃ θέσιν ἔναντι τοῦ τεθειμένου ἤδη ὑπὸ τῶν Ὁρθοδόξων ὅρου τούτου, προσέτι δὲ νὰ λάβῃ ὁμοίως θέσιν ἔναντι καὶ τῶν ὑπολοίπων ἐκκλησιολογικῶν διαφορῶν, τῶν ὑφισταμένων μεταξὺ τῶν δύο ἀδελφῶν Καθολικῶν Ἐκκλησιῶν. Ἐπομένως ὁ μεταξὺ αὐτῶν διάλογος ἤρηται κατὰ πρῶτον καὶ κύριον λόγον ἐκ τῶν ἀποφάσεων τῆς Β' Συνόδου τοῦ Βατικανοῦ ἐπὶ τοῦ ἀναγεγραμμένου εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν αὐτῆς κεφαλαιωδестаῦτος θέματος «περὶ Ἐκκλησίας», μετὰ ταῦτα δὲ θέλουσι βεβαίως συζητηθῆναι καὶ αἱ ἄλλαι ὑφισταμέναι μεταξὺ Ὁρθοδόξων καὶ Ῥωμαιοκαθολικῶν διαφοραί, οἷαι αἱ Μαρριολογικαί, περὶ *Filioque*, περὶ Μυστηρίων κ.λ.π. Καὶ ἐπὶ μὲν τῶν τελευταίων τούτων διαφορῶν φαίνεται ὅτι εἶναι δυνατὸς ὁ διάλογος, ἀλλὰ δὲν συμβαίνει τὸ αὐτὸ καὶ προκειμένου περὶ τῶν ὡς ἄνω δύο παπικῶν δογματῶν, ἧτοι τοῦ κυριαρχικοῦ πρωτείου καὶ τοῦ ἀλαθῆτου, ὡς ἔχουσι διατυπωθῆναι ὑπὸ τῆς Α' Συνόδου τοῦ Βατικανοῦ.

Ἐτέρα ἐκκλησιολογικὰ θέματα, ἐφ' ὧν ἀναμένομεν τὰς ἀποφάσεις τῆς Β' Συνόδου τοῦ Βατικανοῦ, εἶναι, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τὰ ἐπόμενα: πρῶτον περὶ τῆς ἐννοίας τῆς Ἐκκλησίας ὡς Σώματος Χριστοῦ, ἐφ' οὗ ἐξεδόθησαν ἐπ' ἐσχάτων ἱκαναὶ ρωμαιοκαθολικαὶ συγγραφαὶ μετὰ τῆς ἐγκυκλίου τοῦ Πάπα Πίου XII «*Mystici corporis*» τοῦ ἔτους 1943· δεύτερον περὶ

μαιοκαθολικῆς Συνόδου, β) νὰ παρασχεθῶσιν ἐξηγήσεις τί σημαίνει «ἐπὶ ἰσοῖς ὅροις» συζητήσις μετὰ τοῦ Βατικανοῦ, καὶ γ) νὰ καθορισθῆ ἡ ἔκτασις καὶ τὸ περιεχόμενον τοῦ διαλόγου τούτου μετὰ τοῦ Βατικανοῦ.

6. Βλέπ. ταύτην παρὰ Ἰω. Καρμίρη, Τὰ Δογματικά καὶ Συμβολικά Μνημεῖα..., τ. II, σ. 950 ἐξ.

7. Παρὰ Ἰω. Καρμίρη, Ἡ Πανορθόδοξος Διάσκεψις τῆς Ῥόδου, Ἀθήνα 1961, σ. 17.

τῆς θέσεως καὶ ἐξουσίας τῶν ἐπισκόπων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ μάλιστα τῶν Συνόδων αὐτῶν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Πάπα, δεδομένου ὅτι τὸ ἐπισκοπᾶτον καὶ ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἀποτελεῖ ἔκφρασιν τοῦ ἀποστολάτου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, διὰ τὴν νὰ μεταχειρισθῶμεν τοὺς ἀντιστοίχους δυτικούς ὅρους· τρίτον εἰδικῶς περὶ τῆς θέσεως, τῆς ἐξουσίας καὶ τοῦ ἀλαθῆτου τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὰς ἀντιστοίχους ἀρμοδιότητας τοῦ Πάπα, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας ὡς ἡ ὑψίστη ἀρχὴ καὶ αὐθεντία ἐν αὐτῇ, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ὑπέκειντο καὶ οἱ Πάπαι καὶ οἱ Πατριάρχαι· τέταρτον περὶ τῆς θέσεως καὶ τοῦ ρόλου τοῦ λαϊκοῦ στοιχείου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ· πέμπτον περὶ τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἰδίως τῆς ἐννοίας αὐτῆς καὶ τῶν μέσων πρὸς ἐπίτευξιν αὐτῆς, ἐξ ὧν θὰ καταφανῆ, πρὸς τοὺς ἄλλοις, ἐὰν θὰ ἐμμεῖνη καὶ ἡ Β' Σύνοδος τοῦ Βατικανοῦ εἰς τὸ, ἀπαράδεκτον ὑπὸ τῶν Ὁρθοδόξων, παλαιὸν προσφιλὲς λατινικὸν τροπᾶριον περὶ «ἐπιστροφῆς» τῶν μὴ ρωμαιοκαθολικῶν χριστιανῶν, καὶ μάλιστα τῶν Ὁρθοδόξων, καὶ ὑποταγῆς αὐτῶν ὑπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ῥώμης καὶ τὸν ἐπίσκοπον αὐτῆς· ἕκτον περὶ τοῦ Οἰκουμενισμοῦ γενικῶς καὶ τῆς στάσεως τῆς Ῥωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἔναντι τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν. Αὐτονόητον εἶναι, ὅτι ὁ οἰκουμενικὸς μεταξὺ τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν διάλογος, καὶ εἰδικώτερον ὁ μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων καὶ τῶν Ῥωμαιοκαθολικῶν, θὰ ἐπηρεασθῆ μεγάλας ἐκ τῶν ἀποφάσεων τῆς Β' Συνόδου τοῦ Βατικανοῦ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω καὶ ἄλλων δογματικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν θεμάτων, ἐφ' ὧν διίστανται αἱ διάφοροι Ἐκκλησίαι καὶ Ὁμολογίαι, ὡς καὶ ἐκ τῶν ἐνδεχομένων φιλενωτικῶν χειρονομιῶν αὐτῆς πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ διαλόγου τούτου. Ἡδη ὡς ἐνθαρρυντικὴ δέον νὰ χαρακτηρισθῆ ἡ θαρραλέα δῆλωσις τῆς Α.Α. τοῦ νέου Πάπα Ῥώμης Παύλου ΣΤ' κατὰ τὴν ἐναρκτήριον συνεδρίαν τῆς δευτέρας περιόδου τῆς Β' Συνόδου τοῦ Βατικανοῦ: «Ἐὰν καθ' οἰονδήποτε τρόπον εἴμεθα ὑπεύθυνοι τοῦ χωρισμοῦ τούτου, ζητοῦμεν ταπεινῶς συγγνώμην παρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ παρὰ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, οἵτινες νομίζουσιν ὅτι ἔχομεν πληγῶσει τούτους· τὸ δὲ καθ' ἡμᾶς εὐχαρίστως συγχωροῦμεν ὅσους ἐπλήγωσαν τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν καὶ λησμονοῦμεν ὅσα κακὰ προὔξενον ἡμῖν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μακροχρονίου χωρισμοῦ· εἶθε ὁ οὐράνιος Πατὴρ νὰ εἰσακούσῃ τῆς δεήσεως ἡμῶν καὶ νὰ χαρίσῃται ἡμῖν ἀληθῆ ἀδελφικὴν εἰρήνην»⁸.

Τέλος ἐπὶ τῆς περαιτέρω στάσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰδικώτερον ἀποφασιστικὴν ἐπίδρασιν θὰ ἀσκήσῃ καὶ ἡ ἀπάντησις τῆς Ῥωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν ἀπευθυνθησομένην πρὸς αὐτὴν πρόσκλησιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πρὸς «ἐναρξιν διαλόγου μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἐπὶ ἰσοῖς ὅροις», ὡς καὶ ὁ διακανονισμὸς τῆς ἐκτάσεως, τοῦ περιεχομένου καὶ τῶν λοιπῶν λεπτομερειῶν τῆς διεξαγωγῆς τοῦ διαλόγου τούτου ἐν ἰσοτιμίᾳ. Ἀσφαλῶς θὰ πρόκειται

8. «Καθολικὴ» 35 (1963) φύλ. 1357, σ. 4.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Π ρ ό ς
τὴν Ἱερὰν Σύνοδον
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
Ἐ ν τ α ὺ θ α

Μακαριώτατε Δέσποτα,

Ἐπόμενος τῷ ὑπ' ἀριθ. 3234/1257 καὶ ἀπὸ 13.12.1962 εγγράφῳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, δι' οὗ μοι ζητεῖται γνωμότευσις ἐπὶ τῆς ἐρμηνείας καὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀρθρῶν 159, 160 καὶ 161 τοῦ Νόμου 5383/1932, προάγομαι εὐλαβῶς νὰ ἀναφέρω Αὐτῇ τὰ ἀκόλουθα:

Α' Ἐπὶ τοῦ πρώτου ἐρωτήματος, ἦτοι περὶ τοῦ «ποῖα ἀδικήματα θεωροῦνται ὡς τιμωρούμενα δι' ἐγκληματικῆς ποινῆς ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἀρθροῦ 159 καὶ ἐπόμενα τούτου», ἡ ἀπόκρισις εἶναι ἡ ἐξῆς:

1) Ἐν πρώτοις δεόν νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ διάκρισις μεταξὺ ἐγκληματικῶν καὶ ἐπανορθωτικῶν ποινῶν ἐγένετο μόνον ἐν τῷ τέως ἰσχύοντι Ποινικῷ Νόμῳ, ὡς ἐγκληματικαὶ δὲ ποιναὶ ἐχαρακτηρίζοντο ὑπ' αὐτοῦ (ἀρθρον 4) α) ἡ τοῦ θανάτου, β) ἡ τῶν ἰσοβίων δεσμῶν, γ) ἡ τῶν προσκαιρῶν δεσμῶν καὶ δ) ἡ τῆς εἰρκτῆς. Ἐν τῷ ἰσχύοντι Ποινικῷ Κώδικι ἡ ρητὴ διάκρισις αὕτη παραλείπεται (ἴδε ἀρθρα 50 καὶ 51). Ἐπειδὴ δὲ ἡ ποινὴ τῶν δεσμῶν κατηργήθη ἐν τῷ νέῳ Ποινικῷ Κώδικι, δια-

περὶ μεγάλου ἱστορικοῦ σταθμοῦ εἰς τὰς πρὸ ἐννέα καὶ πλέον αἰῶνων διακοπείσας κανονικὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο ἀδελφῶν Καθολικῶν Ἐκκλησιῶν, ἡ δὲ ἐπιτυχία ἢ ἀποτυχία τοῦ προτεινομένου διαλόγου θὰ ἔχη ἀποφασιστικὰς ἐπιπτώσεις ἐπ' αὐτῶν καὶ γενικώτερον ἐπὶ τοῦ συγκινοῦντος σήμερον ὀλόκληρον τὸν χριστιανικὸν κόσμον οἰκουμενικοῦ προβλήματος. Δὲν παραγνωρίζομεν ὅμως τὸ μέγεθος τῶν δυσχερειῶν, ἐφ' ὧν θὰ προσκόψῃ ὁ ἐνωτικὸς μεταξὺ τῶν Ὁρθόδοξων καὶ τῶν Ῥωμαιοκαθολικῶν διάλογος, καὶ ὧν τινὰς ἐθίξαμεν ἐνταῦθα μετὰ τῆς ἐπιβαλλομένης εἰς ὑπευθύνως ὁμιλοῦντας καὶ γράφοντας εἰδικούς θεολόγους εἰλικρινείας. Αἱ δυσχέρειαι αὗται θὰ προέλθωσι βεβαίως ἐκ τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος, πέραν καὶ ὑπεράνω τοῦ ὁποίου ὅμως πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν καὶ ἐπὶ τὴν ἐπέμβασιν τοῦ πανουργοῦ θείου παράγοντος, βέβαιον ὅτι ἡ τοιαύτη «ἐλπὶς οὐ κατασχύνει» (Ῥωμ. 5,5), ὅταν μάλιστα εἶναι συνηνωμένη μετὰ τῆς πίστεως ἀφ' ἐνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου μετὰ τῆς ἀγάπης πρὸς ἀδελφοὺς χριστιανούς, «ὕπερ ὧν Χριστὸς ἀπέθανε» (Ῥωμ. 5, 8, 14,15. Α' Κορ. 8, 11. 13. Β' Κορ. 5, 15) καὶ δι' ὧν ὡσαύτως «Χριστὸς ἀληθεῖα καταγγέλλεται» (Φιλιπ. 1,18).

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΜΙΡΗΣ

Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

τηρεῖται δὲ μόνον ἡ κάθειρξις, ἥτις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπερβαίῃ τα εἴκοσιν ἔτη, οὔτε νὰ εἶναι βραχυτέρα τῶν πέντε ἐτῶν (ἀρθρον 52,3), αἱ ὑπὸ τὸν σήμερον ἰσχύοντα Ποινικὸν Κώδικα ἐν τῷ ἀρθρῷ 159 τοῦ Νόμου 5383/1932 μνημονευόμεναι ἐγκληματικαὶ ποιναὶ νοοῦνται α) ὁ θάνατος καὶ β) ἡ ἰσόβιος καὶ ἡ ἄνω τῶν πέντε καὶ μέχρις εἴκοσιν ἐτῶν ἐκτεινομένη κάθειρξις.

2) Τὸ Πρωτοβάθμιον ὅμως Συνοδικὸν Δικαστήριον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1949 Ἀποφάσεώς του, ἐθεώρησεν, ὅτι τὴν κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἀρθροῦ 160 καθάρισιν συνεπάγεται καὶ ἡ ὑπὸ ποινικοῦ δικαστηρίου καταδίκη κληρικοῦ εἰς ἀποστέρησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρον 21 τοῦ τότε ἰσχύοντος Ποινικοῦ Νόμου, τὴν ἀποψιν δὲ ταύτην ἐδέχθη ὡς ὀρθὴν καὶ τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 443/1955 Ἀποφάσεώς του (ἴδε ἐν «Ἀρχεῖον Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Κανονικοῦ Δικαίου, I (1955, σ. 130—131 καὶ 133—134).

Δυσκολία ὅμως ἐμφανίζεται ὑπὸ τὸ καθεστῶς τοῦ σήμερον ἰσχύοντος Ποινικοῦ Κώδικος, ὁ ὁποῖος, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸν τέως ἰσχύοντα Ποινικὸν Νόμον (ἀρθρον 21), εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν συνεπειῶν τῆς ἀποστερήσεως τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων δὲν περιλαμβάνει ρητῶς καὶ τὴν ἀπώλειαν τῆς θεσεως ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ὑπηρεσίᾳ (ἴδε ἀρθρον 63): Ἄλλ' ἡ δυσκολία αὕτη ὑπερπηδάται, ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἐκεῖ μὲν ἐπρόκειτο περὶ αὐτομάτου ἐπαγωγῆς τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀποστερήσεως, ἐνταῦθα δὲ ὅτι ἡ καθάρισις ἐπέρχεται μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν ποινικῶν δικαστηρίων καταδίκην εἰς ἀποστέρησιν κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου.

Ὅθεν, ἐπὶ τοῦ πρώτου ἐρωτήματος προσήκει ἡ ἀπόκρισις, ὅτι εἰς τὰς ἐγκληματικὰς ποινὰς ἀνήκουν αἱ ἄνωτέρω ὑπὸ στοιχείον 1 μνημονευθεῖσαι, δύναται δὲ νὰ παραγάγῃ τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα καὶ ἡ κατὰ τὸ ἀρθρον 59 τοῦ ἰσχύοντος Ποινικοῦ Κώδικος παρεπομένη εἰς αὐτὰς ποινὴ τῆς ἰσοβίου ἢ προσκαιροῦ ἀποστερήσεως τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων, καὶ δὴ καὶ ἡ ἐπιβαλλομένη ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου καὶ ἀνεξαρτήτως αὐτῶν, συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρον 61 τοῦ Π.Κ.

3) Τὰ ἀδικήματα, τὰ ὁποῖα τιμωροῦνται σήμερον διὰ τῶν δύο τούτων ποινῶν, ὀρίζονται ὑπὸ τοῦ νέου Ποινικοῦ Κώδικος (Νόμος 1492/1950), καὶ δὴ διὰ τῶν ἀρθρῶν 134 καὶ ἐξῆς, ὡς ἀκολουθῶς:

α) Ἡ ἐσχάτη προδοσία (ἀρθρ. 134) καὶ ἡ προδοσία κατα τῆς Χώρας (ἀρθρ. 138). β) Ἡ προσβολὴ κατὰ τῆς διεθνοῦς εἰρήνης τῆς Χώρας (ἀρθρ.

139, 140). γ) Ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία παρα τῷ ἐχθρῷ (ἄρθρ. 143). δ) Ἡ ὑποστήριξις τῆς πολεμικῆς δυνάμεως τοῦ ἐχθροῦ (ἄρθρ. 144). ε) Ἡ παραβίασις μυστικῶν τῆς Πολιτείας (ἄρθρ. 146). στ) Ἡ κατασκοπεία (ἄρθρ. 148). ζ) Ἡ ἐκ προθέσεως νόθευσις ἀποδεικτικῶν, στηριζόντων συμφέροντα τοῦ Κράτους. η) Ἡ ἐκ προθέσεως κατάχρησις τῆς πληρεξουσιότητος τοῦ ἑλληνικοῦ ἢ συμμαχοῦ κράτους ἐπὶ βλάβῃ τοῦ ἐντολέως (ἄρθρ. 151). θ) Ἡ βία ἐπιβολὴ κατὰ τῆς Βουλῆς ἢ κατὰ βουλευτῶν αὐτῆς ἐν τῇ διεξαγωγῇ τῶν καθηκόντων των (ἄρθρ. 157). ι) Ἡ βιαιοπραγία κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ Βασιλέως, τῆς Βασιλίσσης, τοῦ Διαδόχου ἢ τοῦ ἀσκοῦντος τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν (ἄρθρ. 168,1). ια) Ἡ ἐν καιρῷ πολέμου, στάσεως ἢ γενικῆς ἐπιστρατεύσεως ἐκ προθέσεως πρόκλησις πρὸς ἀνυπακοὴν εἴτε ἐν τῷ στρατῷ εἴτε εἰς τὴν πρόσκλησιν περὶ στρατεύσεως (ἄρθρ. 202,3), ὡς καὶ ἡ πρόκλησις ἀνικανότητος πρὸς στρατεύσιν (ἄρθρ. 203,3). ιβ) Ἡ παραχάραξις νομισμάτων ἢ ἄλλων ἀξιῶν ἐπὶ σκοπῷ κυκλοφορίας αὐτῶν ὡς γνησίων, ὡς καὶ ἡ προμήθεια τοιούτων νομισμάτων ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ (ἄρθρ. 207, 214). ιγ) Ἡ νόθευσις ἢ πλαστογραφία ἐγγράφων καὶ ἐπισήμων ἐνσήμων, ἀντιπροσωπευόντων ἀξίαν, ἐπὶ σκοπῷ περιουσιακοῦ ὀφέλους εἰς βάρος τρίτου (ἄρθρ. 216, 218). ιδ) Ἡ κατάχρησις ἐξουσίας ὑπαλλήλου, ἐπιφορτισμένου μὲ δίδωξιν ἢ ἀνάκρισιν ἀξιοποίνων πράξεων, ἐφ' ὅσον ἐν γνώσει τοῦ ἐξέθηκεν εἰς δίδωξιν ἢ εἰς τιμωρίαν ἀθῶν τινὰ ἢ παρέλειπε τὴν δίδωξιν ὑπαίτιου ἢ ἐπέφερε τὴν ἐκ τῆς τιμωρήσεως ἀπαλλαγὴν του (ἄρθρ. 239, β). ιε) Ἡ ἐκ προθέσεως ψευδῆς βεβαίωσις ὑπαλλήλου ἐν δημοσίῳ ἐγγράφῳ, ἢ ἡ νόθευσις, ἢ καταστροφή, ἢ βλάβη, ἢ ὑπεξαγωγή ἐγγράφου ἐμπειστημένου ἢ προσιτοῦ αὐτῷ, ἐφ' ὅσον οὕτως ἐσκόπει νὰ περιποιήσῃ ἑαυτῷ ἢ ἄλλω τινὶ ἀθέμιτον ὄφελος ἢ παρανόμως νὰ βλάψῃ ἕτερον (ἄρθρ. 242, 3). ιστ) Ἡ ὑπὸ ὑπαλλήλου χρησιμοποίησις ἰδιαιτέρων τεχνασμάτων ἐπὶ ζημίᾳ τῶν δημοσίων ἢ δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν περιουσιῶν πρὸς ὄφελος ἑαυτοῦ ἢ τρίτου κατὰ τὸν προσδιορισμὸν, τὴν εἰσπραξίν ἢ τὴν διαχείρισιν φόρων, δασμῶν, τελῶν ἢ ἄλλων φορολογημάτων ἢ οἴων-δήποτε ἐσόδων (ἄρθρ. 256,β). ιζ) Ἡ ὑπὸ ὑπαλλήλου χρησιμοποίησις ἰδιαιτέρων τεχνασμάτων πρὸς ἐν ὑπηρεσίᾳ ὑπεξαίρεσιν χρημάτων ἢ ἄλλων κινητῶν, ἄτινα ἔλαβεν ὑπὸ τὴν ὑπαλληλικὴν του ιδιότητα (ἄρθρ. 258,β). ιη) Ὁ ἐκ προθέσεως ἐμπρησμός, ἢ πρόκλησις πλημμύρας ἢ ἐκρήξεως ἢ ναυαγίου, ἐφ' ὅσον δύναται νὰ προκύψῃ κίνδυνος ἢ συνέβῃ θάνατος ἀνθρώπου (ἄρθρ. 264, β', γ', 268, β', γ', 270, β', γ', 273, 277). ιθ) Ἡ κατασκευὴ, προμήθεια ἢ κατοχὴ ἐκρηκτικῶν ὑλῶν, ἵνα διὰ τῆς χρήσεως αὐτῶν προκληθῇ κοινὸς κίνδυνος εἰς ξένα πράγματα ἢ κίνδυνος ἀνθρώπου (ἄρθρ. 272, 1. 2). κ) Ἡ παρακάλυψις τῆς λειτουργίας ἀσφαλιστικῶν ἐγκαταστάσεων μεταλλείων, ἐργοστασίων, ἢ ἄλλων ἐπικινδύνων ἐργασιῶν, ἐφ' ὅσον ἐκ τούτου

ἐπῆλθεν θάνατος (ἄρθρ. 275). κα) Ἡ ἐκ προθέσεως δηλητηρίασις πηγῶν, φρεάτων, κρηνῶν ἢ διοχετεύσεων ἢ δεξαμενῶν ὑδάτων ἢ τροφίμων κλπ. ἢ νομῶν, λειμῶνων, λιμνῶν ἢ ἄλλων ποτισμάτων ζώων, ὡς καὶ ἡ διάδοσις μολυντικῆς νόσου ζώων, ἐφ' ὅσον ἐθανατώθησαν ἢ ἐβλάβησαν σοβαρῶς ξένα ζῶα (ἄρθρ. 279, 282, 283). κβ) Ἡ παραβίασις τῶν νομίμων μέτρων προλήψεως ἀσθενειῶν, ἐφ' ὅσον ἐξ αὐτῆς μετεδόθη ἡ νόσος εἰς ἀνθρώπων (ἄρθρ. 284). κγ) Ἡ ἐκ προθέσεως διατάραξις τῆς ἀσφαλείας εἴτε τῶν συγκοινωνιῶν ἐν ὁδοῖς ἢ πλατείαις, ἐφ' ὅσον ἐξ αὐτῆς ἐπῆλθε θάνατος ἀνθρώπου (ἄρθρ. 290) εἴτε τῶν σιδηροδρόμων, πλοίων ἢ ἀεροσκαφῶν, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς δύναται νὰ προκύψῃ κίνδυνος ἀνθρώπου (ἄρθρ. 291, 1, β', γ') ἢ ἐδημιουργήθη κατάστασις κοινῆς ἀνάγκης (ἄρθρ. 295). κδ) Ἡ ἀνθρωποκτονία ἐκ προθέσεως, ἢ παιδοκτονία καὶ ἡ ἀκούσιος ἢ ἀγνοούσης τῆς ἐγκύου ἀμβλωσις (ἄρθρ. 299, 303, 304,3). κε) Ἡ ἔκθεσις καὶ παραγωγή ἐτέρου εἰς θέσιν ἀβοηθήτου ἢ ἐκ προθέσεως ἄφεις ἀβοηθήτου προσώπου τελούντος ὑπὸ τὴν προστασίαν τινὸς κλπ. ἐφ' ὅσον ἐξ αὐτῶν ἐπῆλθε βαρεῖα βλάβη τῆς ὑγείας του (ἄρθρ. 306,2). κστ) Ἡ σκόπιμος καὶ ὑπαίτιος βαρεῖα σωματικὴ βλάβη (ἄρθρ. 310,3), ὡς καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς ἐπακολουθήσας θάνατος (ἄρθρ. 311). κζ) Ἡ δι' ἀπάτης ἢ διὰ βίας στέρησις τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἄλλου (ἄρθρ. 322), ἡ ἐμπορία δούλων καὶ πᾶσα πρᾶξις βοηθοῦσα ἀμέσως ἢ ἐμέσως εἰς αὐτὴν (ἄρθρ. 323). κη) Ἡ ἐπὶ σκοπῷ ἀνηθικῶ ἢ διὰ κερδοσκοπίαν ἀρπαγὴ ἀνηλικῶ (ἄρθρ. 324). κθ) Ἡ ἐπὶ σκοπῷ ἀκολασίας ἀκουσία ἀπαγωγή θήλεος (ἄρθρ. 327,1). λ) Ὁ διὰ σωματικῆς βίας ἢ ἀπειλῆς ἀμέσου καὶ σπουδαίου κινδύνου ἐξαναγκασμὸς θήλεος εἰς ἐξώγαμον συνουσίαν (ἄρθρ. 336) ἢ θήλεος ἢ ἄρρενος εἰς ἀνοχὴν ἢ ἐπιχείρησιν ἐτέρας ἀσελγούς πράξεως (ἄρθρ. 337). λα) Ἡ κατάχρησις θήλεος παρᾶφρονος ἢ ἀνικάνου πρὸς ἀντίστασιν εἰς ἐξώγαμον συνουσίαν (ἄρθρ. 338). λβ) Ἡ ἀποπλάνησις παιδῶν κάτω τῶν 16 ἐτῶν (ἄρθρ. 339). λγ) Ἡ κλοπὴ πραγμάτων ἀφιερῶμένων εἰς τὴν θ. λατρείαν καὶ εὐρισκομένων εἰς τοὺς ἰ. ναοὺς, ἢ ἀντικειμένων δημοσίων συλλογῶν, ἢ πραγμάτων μεταφερομένων διὰ τῆς δημοσίας συγκοινωνίας, ἢ τοποθετημένων εἰς χώρους ὑπηρετούντας μεταφορᾶς (ἄρθρ. 374, α'—δ'). λδ) Ἡ ὑπὸ πλειόνων ἢ κατ' ἐξακολούθησιν κλοπὴ ἢ ληστεία (ἄρθρ. 374, δ'—ε'). λε) Ἡ ὑπεξαίρεσις, ἐφ' ὅσον ἐνέχει καὶ κατάχρησιν ἐμπιστοσύνης (ἄρθρ. 375). λε) Ἡ ληστεία (ἄρθρ. 380) καὶ ἡ ἐκβίασις, ἂν αὐτὴ ἐτελέσθη διὰ σωματικῆς βίας ἢ ἀπειλῶν ἀμέσου κινδύνου ζωῆς (ἄρθρ. 385) καὶ λστ) Ἡ κατ' ἐπάγγελμα ἢ ὑπὸ ἰδιαιτέρως ἐπικινδύνου προσώπου διαπραττομένη ἀπάτη (ἄρθρ. 386,3).

Β' Ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἐρωτήματος, ἦτοι περὶ τοῦ ἂν «τιμωρηθέντος κληρικοῦ διὰ ποινῆς μὴ ἐγκληματικῆς δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρ-

μογῆς τὸ ἄρθρον 160 τοῦ Νόμου 5383/1932, ἥτοι ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου ἢ ἀπαγγέλλουσα τυχὸν καθαιρέσιν αὐτοῦ, ὑπόκειται εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 133/5383/32 ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ΝΔ 1714/42 καὶ ἀποκατεστάθη τελικῶς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Ν. 898/43 προβλεπόμενα μέσα», ἡ ἀ π ό κ ρ ι σ ι ς ε ἶ ν α ι ἢ ἔ ξ ἦ ς :

1) Ἐκ τῆς παραβολῆς τοῦ κειμένου τῶν ἄρθρων 159, 160 καὶ 161 τοῦ Νόμου 5383/1932, γίνεταί φανερόν α') ὅτι τὰ ἄρθρα 160 καὶ 161 ἀποτελοῦν ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐπεξήγησιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ συνέχειαν τοῦ περιεχομένου τοῦ ἄρθρου 159. Ἦτοι, τὸ μὲν ἄρθρον 159 ποιεῖται λόγον περὶ τοῦ τρόπου ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς, ἐν τῇ περιπτώσει τῆς ὑπὸ ποινικοῦ δικαστηρίου καταδίκης κληρικοῦ εἰς ἐγκληματικὴν ποινήν, ὀρίζον ὅτι αὕτη «ἐκτελεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 44 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας». β') Ὅτι τὸ ἄρθρον 160, ἐπαναλαμβάνον σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου τὸ περιεχόμενον τοῦ ἄρθρου 44 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας, καθορίζει τὴν ἀκολουθητέαν διαδικασίαν πρὸς ἐπιβολὴν τῆς ποινῆς ταύτης. Τέλος, γ') τὸ ἄρθρον 161, συνεχίζον τρόπον τινὰ τὸ κείμενον τοῦ ἄρθρου 159, καθορίζει τὴν ἀκολουθητέαν διαδικασίαν, ἐν περιπτώσει κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ὑπὸ ποινικοῦ δικαστηρίου δικασθεὶς κληρικὸς εἶτε ἐτιμωρήθη δι' οἰασδήποτε ἄλλης ποινῆς, ἐκτὸς τῶν λεγομένων ἐγκληματικῶν, εἶτε ἐκηρύχθη ἀθῶος. Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου εἶναι προφανές, ὅτι ὁ νομοθέτης σκοπεῖ νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ καὶ πρότερον ἰσχύον (ἴδε Κ. Ράλλη, Ποινικὸν Δίκαιον τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Ἐν Ἀθήναις 1907, σ. 609 καὶ Ἰωάννου—Πασπάλη Παπαδοπούλου, Ἡ κατὰ κληρικῶν ἐκτέλεσις καταδικαστικῶν ἀποφάσεων τῶν κοινῶν ποινικῶν δικαστηρίων, ἐν «Ἀρχεῖον Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Κανονικοῦ Δικαίου, Ε' (1950), σ. 81), περὶ τῆς μὴ ἐπιδράσεως τῆς πορείας καὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς διαδικασίας ἐνώπιον ποινικοῦ δικαστηρίου ἐπὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν δικαστικὴν δικαιοδοσίαν.

2) Διὰ τοῦ ἄρθρου 160 ἀφ' ἑτέρου, ὁ νομοθέτης ποιεῖται μίαν καὶ μοναδικὴν ἐξαίρεσιν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ταύτης, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὴν περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν ὑπὸ ποινικοῦ δικαστηρίου ἐπεβλήθη τελεσιδίκως κατὰ κληρικοῦ ἐγκληματικὴ ποινή. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ὁ νομοθέτης θεωρεῖ παρέλκουσαν τὴν ἐκκλησιαστικὴν διαδικασίαν καὶ ὀρίζει, ὅτι ὁ Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «προκαλεῖ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου καθαιρέσιν τοῦ καταδικασθέντος ἄνευ ἐτέρως τινὸς διαδικασίας».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἶναι φανερόν, ὅτι ὁ νομοθέτης διὰ τῶν ἄρθρων 159—161 δὲν ἐσκόπει νὰ καθορίσῃ ἢ νὰ περιορίσῃ τὴν χρῆσιν τῶν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κατηγορουμένου ἐνδίκων μέσων, ἀλλὰ νὰ ρυθμίσῃ τὴν σχέσιν μεταξὺ τῶν δύο δικαστικῶν

ἀρμοδιοτήτων, ἥτοι τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ τῆς λαϊκῆς ποινικῆς. Τοῦτο ἄλλωστε ἐμφαίνεται καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν ἄρθρων τοῦ τμήματος τούτου τοῦ Νόμου, ἥτοι ἀπὸ τοῦ ἄρθρου 156 μέχρι καὶ τοῦ ἄρθρου 162 συμπεριλαμβανομένου, τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν δύο δικαστικῶν δικαιοδοσιῶν.

Ἐπομένως, ἐὰν ἡ ἀρμοδία ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ εἶτε ἐξ ἀφορμῆς τῆς ποινικῆς δίκης, ἢ καθ' ὃ ἔχει ἀπόλυτον δικαίωμα καὶ ἀνεξαρτήτως αὐτῆς, ἤθελε κινήσει τὴν ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων προβλεπομένην διαδικασίαν κατὰ κληρικοῦ δικαζομένου ἢ καταδικασθέντος ἢ καὶ ἀθωωθέντος ὑπὸ ποινικοῦ δικαστηρίου, εἶναι σαφές, ὅτι αὕτη θὰ κινήθῃ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν διαγραφόμενων ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθ. 5383/1932 «περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ αὐτῶν διαδικασίας», ὡς οὗτος ἐκάστοτε ἐτροποποιήθη, καὶ συνεπῶς θὰ ἔχουν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐφαρμογὴν καὶ τὰ σχετικὰ ἄρθρα τὰ καθορίζοντα τὰ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κατηγορουμένου ἐνδίκων μέσα. Ὅτι δὲ τὸ πρᾶγμα ἔχει οὕτως καὶ ἢ εἰς μὴ ἐγκληματικὴν ποινήν καταδικαστικὴ ἀπόφασις τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου δὲν ἀποτελεῖ πρόκριμα ἢ δεδικασμένον διὰ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον, ἐκτὸς τοῦ ὅτι μνημονεύεται ρητῶς ὑπὸ τῶν ἄρθρων 156 καὶ 161, ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ ἀντιθέτου. Ἦτοι, καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ ποινικὸν δικαστήριον ἤθελε τυχὸν ἐκδώσει διὰ τὸν κατηγορούμενον κληρικὸν τελεσιδικὸν ἀθωωτικὴν ἀπόφασιν, ἢ ἀπόφασιν αὕτη δὲν θεωρεῖται ὑπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς ὅτι δεσμεύει τὸ παράπαν αὐτήν, ἀλλὰ δύναται αὕτη νὰ κινήσῃ ἐξ ὑπαρχῆς τὴν ὅλην διαδικασίαν κατὰ τοῦ ὑπὸ τῶν ποινικῶν δικαστηρίων τυχὸν ἀθωωθέντος κληρικοῦ. Ἐν περιπτώσει δὲ κατὰ τὴν ὁποίαν ἀποδειχθῇ οὗτος ἔνοχος, τὸ ἀρμοδίον Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον εἶναι ἐλεύθερον νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὸν δικαζόμενον κληρικὸν τὴν διὰ τὸ διαπραχθέν ὑπ' αὐτοῦ παράπτωμα προβλεπομένην ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων ποινήν, χωρὶς οὐδαμῶς νὰ δεσμεύεται ἐκ τῆς ἀθωωτικῆς τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου ἀποφάσεως. Ἄλλωστε, τοῦτο γίνεται ἀντιληπτὸν καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι τὰ ποινικὰ δικαστήρια, ὡς πρὸς ὠρισμένης κατηγορίας ἐγκλημάτων, κρίνουν κατὰ τρόπον ἐντελῶς διάφορον ἢ τὰ Ἐκκλησιαστικά. Ἐπὶ παραδείγματι, τὰ κατὰ τῶν ἡθῶν ἐγκλήματα, ἰδίᾳ κατὰ τὸν νέον Ποινικὸν Κώδικα, λίαν ἐλαφρῶς (ἴδε ἄρθρα 336—353), ἐνῶ τὰ περισσώτερα ἐξ αὐτῶν κατὰ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες, διαπραττόμενα τυχὸν ὑπὸ κληρικῶν, ἐπάγονται τὴν ἐσχάτην τῶν ποινῶν, ἥτοι τὴν καθαιρέσιν. Βεβαίως τὸ ἄρθρον 272 τοῦ καταργηθέντος Ποινικοῦ Νόμου προέβλεπε τὴν ἐκπτώσιν τοῦ ἀποδειχθέντος ἐνόχου ἐνὸς τῶν κατὰ τῶν ἡθῶν ἐγκλημάτων ἀπὸ τοῦ τυχὸν κατεχομένου ὑπ' αὐτοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀξιώματος, ἀλλὰ τοῦτο δὲν περιελήφθη εἰς τὸ ἄρθρον 353 τοῦ νέου

Ποινικοῦ Κώδικος, τὸ ἀντικαταστήσαν τὸ ἄρθρον 272 ταῦ καταργηθέντος Π.Ν. Ἐξ ἄλλου θα ἀνέμενε τις ἴσως, ὅτι ἐν τῷ περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων Νόμῳ θὰ ἐλαμβάνετο ἰδιαίτερα πρόνοια καὶ περὶ τῶν περιπτώσεων ἐκείνων, κατὰ τὰς ὁποίας οἱ κληρικοὶ καταδικάζονται τελεσιδίκως ὑπὸ τῶν ποινικῶν δικαστηρίων διὰ παραπτώματα κωλυτικά τῆς ἱερωσύνης. Ἀτυχῶς, διὰ τὰ ἐγκλήματα ταῦτα λαμβάνεται νομοθετικὴ πρόνοια μόνον ἐπὶ τῇ ἐνδεχομένῃ ἀπονομῇ Χάριτος. Ὅρίζεται, δηλαδή, (ἄρθρον 19, ἐδ. 4 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 898/1943 Νόμου), ὅτι Χάρις εἰς καταδικασθέντα εἰς καθάρεισιν ὑπὸ ὠρισμένης προϋποθέσεως παρέχεται μόνον ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον οὗτος κατεδικάσθη εἰς αὐτὴν δι' ἐγκλήματα μὴ κωλυτικά τῆς ἱερωσύνης.

Τὸ γε νῦν ἔχον, ἀπόκειται εἰς τὰ Ἐκκλησιαστικά Δικαστήρια, κινούμενα ἀνευ οὐδεμιᾶς δεσμεύσεως, νὰ ἐπιβάλλουν ἐκάστοτε τὰς ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων προβλεπομένης ποινάς, ἐναντίον τῶν ἀποδεικνυομένων ἐνόχων κληρικῶν, οἱ ὅποιοι ἀφ' ἐτέρου ἔχουν εἰς τὴν διάθεσίν των πάντα τὰ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας παρεχόμενα εἰς αὐτοὺς ἐνδίκαια μέσα, διὰ νὰ ἀποδείξουν τὴν ἀθωότητά των.

Κατὰ ταῦτα, ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἐρωτήματος προσήκει ἡ ἀπόκρισις, ὅτι τὸ ἄρθρον 160 τοῦ Νόμου 5383/1932 ἔχει ἐφαρμογὴν μόνον κατὰ τὴν ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχείων Α' ἐννοίαν ἐπιβληθεῖσαν ὑπὸ ποινικῶν δικαστηρίων ἐγκληματικὴν ποινὴν, εἰς πᾶσαν δὲ ἄλλην περιπτώσει τῆς ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων ἐπιβολῆς τῆς ποινῆς τῆς καθαιρέσεως ἢ ἄλλης ποινῆς ὁ καταδικασθεὶς δὲν δύναται νὰ ἀποστρηθῇ τῶν εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ κατὰ τοὺς Ἱερῶν Κανόνων καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους ἀποκειμένων ἐνδίκων μέσων.

Ἐπὶ τούτοις, κατασπαζόμενος εὐλαβῶς τὴν δεξιὰν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος καὶ ἐξαιτούμενος τὰς θεοπειθεῖς εὐχὰς τῆς περὶ Ὑμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου,

Διατελῶ
Μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ
Ἀρχιμ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΚΟΤΣΩΝΗΣ
Καθηγητῆς τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου
καὶ τῆς Ποιμαντικῆς
ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ
τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Π ρ ὶ σ

Τὴν Α. Μ. τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. κ. Χρυσόστομον
Πρόεδρον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
Ἐν τ α ὕ θ α

Μακαριώτατε,

Ἐπὶ τῶν ἀπευθυνθέντων ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3234/13.12.1962 ἐγγράφου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐρωτημάτων περὶ τῆς ἑρμηνείας καὶ τῆς ἐφαρμογῆς

τῶν ἄρθρων 159, 160 καὶ 161 τοῦ Ν. 5383/32, προαγομέθα νὰ γνωματεύσωμεν ὡς ἀκολουθῶς:

Ἐπὶ τοῦ Α' ἐρωτήματος: «Ποῖα ἀδικήματα θεωροῦνται ὡς τιμωρούμενα δι' ἐγκληματικῆς ποινῆς ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἄρθρων 159 καὶ ἐπόμενα»;

Ἐν πρώτοις δέον νὰ διευκρινισθῇ, ὅτι τα ἄρθρα 159 καὶ ἐπόμενα τοῦ Ν. 5383/32 δὲν ἀναφέρονται εὐθέως εἰς τὸ εἶδος τοῦ διαπραχθέντος ἀδικήματος, ἀλλ' εἰς τὸ μέγεθος τῆς ἐπιβληθείσης ἐπὶ τοῦ ἀδικοπραγήσαντος κληρικοῦ ποινῆς, ἣτις συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 159 δέον νὰ εἶναι ἐγκληματικὴ, ἥτοι ποινὴ εἰς βαθμὸν κακουργήματος κατὰ τὰ ἄρθρα 18, 50—52 τοῦ Π.Κ. (ὡς γνωστόν, ὁ ἰσχύων Π.Κ. δὲν ἐπανέλαβε τὴν διάκρισιν τῶν ποινῶν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Π.Ν.). Ἡ ἀνωτέρω διευκρίνισις ἐνέχει ἰδιαίτερον σπουδαιότητα, διότι ἐπὶ τελεσθέντος ἀδικήματος, δι' ὃ ὁ Π.Κ. προβλέπει κατ' ἀρχὴν ποινὴν εἰς βαθμὸν κακουργήματος, ὑφίσταται ἡ δυνατότης ἐπιβολῆς εἰς τὸν δρᾶστην ποινῆς μὴ ἐγκληματικῆς (ἥτοι κατὰ τὸν Π.Κ. εἰς φυλάκισιν) συντρεχουσῶν τῶν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 83 καὶ 84 τοῦ Π.Κ. προβλεπομένων περιπτώσεων. Συνεπῶς ἀποφασιστικὴν σημασίαν πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 159 καὶ ἐπομένων τοῦ Ν. 5383/32 ἐνέχει οὐχὶ τὸ εἶδος τοῦ ὑπὸ τοῦ κληρικοῦ διαπραχθέντος ἀδικήματος, ἀλλὰ τὸ μέγεθος τῆς ἐπιβληθείσης ὑπὸ τοῦ Ποινικοῦ Δικαστηρίου ποινῆς.

Τὰ διὰ τῆς ποινῆς εἰς βαθμὸν κακουργήματος τιμωρούμενα ἀδικήματα προβλέπονται εἰς τὸ Εἰδικὸν Μέρος τοῦ Π.Κ. (ἄρθρ. 134 καὶ ἐπ.).

Ἐπὶ τοῦ Β' ἐρωτήματος: «Τιμωρηθέντος κληρικοῦ διὰ ποινῆς μὴ ἐγκληματικῆς, δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς τὸ ἄρθρον 160 τοῦ Νόμου 5383/32, ἥτοι ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου ἢ ἀπαγγέλλουσα τυχὸν καθάρεισιν αὐτοῦ, ὑπόκειται εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 133/5383/32, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Ν.Δ. 1714/42 καὶ ἀποκατεστάθη τελικῶς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Ν. 898/43 προβλεπόμενα ἐνδίκαια μέσα»;

Θεμελιώδης ἀρχὴ διέπυσα τὰς σχέσεις τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ ποινικῶν δικαστηρίων εἶναι καὶ ἡ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀπὸ τῆς ποινικῆς δίκης. Ἡ ἀφορῶσα κληρικὸν ἢ μοναχὸν καταδικαστικὴ ἢ ἀθωωτικὴ ἀπόφασις κοινοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου οὐδεμίαν κατ' ἀρχὴν ἐπίδρασιν ἀσκεῖ ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς ἢ μὴ εἰς δίκην ἐνώπιον ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου τοῦ ὑπὸ κοινοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου καταδικασθέντος ἢ ἀθωωθέντος, οὐδ' ἐπηρεάζει τὴν ἔκβασιν αὐτῆς, μὴ ἐκτεινομένου τοῦ ἐξ' αὐτῆς δεδικασμένου εἰς τα ἐκκλησιαστικά δικαστήρια, ἅτινα παραμένουν ἀπολύτως ἀδέσμευτα εἰς τὴν κρίσιν των (ἄρθρ. 161/5383/32. Πρβλ. Α. Χριστοφιλοπούλου, Ἑλληνικὸν Ἐκκλησιαστικὸν Δίκαιον, Τεύχος Γ', Ἀθῆναι 1956, σελ. 78). Συνεπῶς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 160 τοῦ Ν.

5383/32, καθ' ἣν «Ὁ ἀρμόδιος εἰσαγγελεύς, καταστάσης ἀμετακλήτου τῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινού ποινικοῦ δικαστηρίου, ἀνακοινοῖ ταύτην ἐν ἀντιγράφῳ πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, προκαλεῖ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου καθάρεισιν τοῦ καταδικασθέντος ἄνευ ἐτέρας τινὸς διαδικασίας καὶ ἀνακοινοῖ πάραυτα τὴν γενομένην καθάρεισιν εἰς τὸν ἀνακοινώσαντα τὴν ποινικὴν ἀπόφασιν εἰσαγγελέα. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ ὀφείλει ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὴν ἀνακοινώσεως τῆς ποινικῆς ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ εἰσαγγελέως νὰ ἐκτελέσῃ ταύτην», ὡς ἀποτελοῦσα ἐξαίρεσιν τῆς ὑπὸ τοῦ προαναφερθέντος ἀρθροῦ 161 ἰδίου νόμου καθιερουμένης θεμελιώδους ἀρχῆς τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς ἐκκλησιαστικῆς δίκης ἀπὸ τῆς ποινικῆς, δέον νὰ ἐρμηνευθῇ στενῶς περιοριζομένης τῆς ἐφαρμογῆς τῆς εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ νομοθέτου προβλεπομένην περίπτωσιν τοῦ ἀρθροῦ 159, εἰς ὃ καὶ μόνον κατὰ τὴν σαφῆ αὐτοῦ ἔννοιαν ἀναφέρεται τὸ ἀρθρον 160, ἥτοι μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ὑπὸ τῶν κοινῶν ποινικῶν δικαστηρίων ἀμετακλήτου καταδίκης κληρικοῦ εἰς βαθμὸν κακουργήματος. Ὅτι δὲ ἡ ἐρμηνεία αὕτη ἀνταποκρίνεται ἀπολύτως εἰς τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, ἐμφαίνεται σαφέστατα καὶ ἐκ τῆς διατυπώσεως τοῦ ἀρθροῦ 161, καθ' ἣν ἐν περιπτώσει ἐπιβολῆς ἐτέρας ποινῆς τῆς ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 159 προβλεπομένης ἢ καὶ ἀθρώσεως τοῦ κατηγορουμένου κληρικοῦ, «ἡ καταδικαστικὴ ἢ ἀθρωτικὴ ἀπόφασις τοῦ κοινού δικαστηρίου οὐδὲν ἀποτελεῖ πρόκριμα δια τὴν εἰσαγωγὴν τῆς κατὰ τὸν παρόντα νόμον διαδικασίας, οὐδὲ δεσμεύει τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον».

Συνεπῶς τιμωρηθέντος κληρικοῦ διὰ ποινῆς μὴ ἐγκληματικῆς δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς τὸ ἀρθρον 160 τοῦ Νόμου 5383/32 καὶ ἄρα ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου ἢ ἀπαγγέλλουσα τυχὸν καθάρεισιν αὐτοῦ, ὑπόκειται εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 133/5383/32, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 7 τοῦ Ν.Δ. 1714/42 καὶ ἀποκατεστάθη τελικῶς ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 15 τοῦ Ν. 898/43 προβλεπόμενα ἔνδικα μέσα.

Μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ
Ὁ Γνωμοδοτῶν
ΚΩΝΣΤ. Δ. ΜΟΥΡΑΤΙΔΗΣ
Καθηγητῆς τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου
ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΝΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
Τ. Μ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5.1.1963
Ἀριθ. πρωτ. 47202/48893

Πρὸς
Τὸν κ. Νομικὸν Σύμβουλον Ὑπουργείου Παιδείας.

Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ πέμψωμεν τὸ ὑπ' ἀριθ. 3234/1257/12.12.62 ἔγγραφο τῆς Ἱερᾶς Συνό-

δου καὶ παρακαλοῦμεν ὅπως εἰσηγηθῆτε τὸ ἐν αὐτῷ ἐρώτημα ἐνώπιον (τῆς Ὀλομελείας) τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ὁποίου θὰ ἀποστείλητε ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν ἐρωτώσαν ἀρχὴν, εἰς διπλοῦν δὲ ἀντίγραφον αὐτῆς μετὰ τοῦ ἐτέρου τῶν ἀντιγράφων τῆς παρουσίας ἐντολῆς εἰς τὸ γραφεῖον ἡμῶν.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ν.Σ.Κ.
Χ ΒΑΣΙΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀνακοίνωσις

Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατόπιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. ὡς ἄνω ἔγγραφου του.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΝΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Γραφεῖον Νομ. Συμβούλου
Ὑπουργείου Ἐθν. Παιδείας

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23.4.1963

Πρὸς

Τὴν Ἱερὰν Σύνοδον

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3234/12.12.62 ὑμετέρου ἔγγραφου ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἀποστείλωμεν ὑμῖν συνημμένως τὴν ὑπ' ἀριθ. 260/1963 γνωμοδότησιν τοῦ Α' Τμ. τοῦ Ν.Σ.Κ.

Ὁ Νομικὸς Σύμβουλος
Α. ΜΑΛΑΓΑΡΔΗΣ

Κοινοποιήσις:

Ν.Σ.Κ. Γραφεῖον Προέδρου

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τμῆμα Α'

Συνεδρίασις τῆς 14 Μαρτίου 1963.

Σύνθεσις: Πρόεδρος—Ἀντιπρόεδρος Μ. Σταυρόπουλος.

Σύμβουλοι: Α. Χατζηδάκης, Κ. Ρουμπάνης, Ι. Μπιζίμης, Α. Μαλαγαρδῆς.

Πάρεδροι (γνωμαί) ἄνευ ψήφου: Π. Σοφιανόπουλος, Α. Γιαννουλάτος, Α. Τομαράς.

Εἰσηγητῆς: Α. Μαλαγαρδῆς.

Ἀριθ. ἐρωτήματος: 3234/12.12.1962 Ἱερᾶς Συνόδου Ἑλλάδος.

Περίληψις ἐρωτήματος: Ἐὰν ἐπὶ καταδίκης κληρικοῦ εἰς μὴ ἐγκληματικὴν ποινὴν ἔχῃ ἐφαρμογὴν τὸ ἀρθρον 160 τοῦ ν. 5383/1932.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολουθῶς:

Κατὰ τὸ ἀρθρον 159 τοῦ ν. 5383/1932 περὶ ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων καὶ τῆς παρ' αὐτῶν διαδικασίας, καταδίκη κληρικοῦ εἰς ἐγκληματικὴν ποινὴν ἐκτελεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρ. 44 τῆς Ποιν. Δικονομίας. Νοεῖται δὲ τοιαύτη ποινὴ ἢ ἐπὶ τῇ πράξει, χαρακτηριζομένη ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς κακουργήματος, ἐπιβαλλομένη κατὰ νόμον, ἀσχέ-

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΗΧΗΤΑΣ

ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΟΞΥΤΑΤΟΝ

Α'

Πρόκειται περὶ τῆς νεότητος. Οἱ νέοι τῆς σημερον ἀποτελοῦν, εἴπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτε, ὄξύτατον πρόβλημα. Διὰ τοῦτο, ἐὰν πάντοτε ἡ ἀποστολή τοῦ Κατηχητοῦ ὑπῆρξε δύσκολος, τοῦτο δέον νὰ λεχθῆ πολλῶ μᾶλλον διὰ τὴν ἐποχὴν μας. Ἡ κατηχητική διακονία, ὡς συμμόρφωσις πρὸς τὴν σύστασιν τοῦ μοναδικοῦ Διδασκάλου καὶ Φίλου τῶν παιδιῶν, ὅπως τὴν ἐκφράζει ὁ μέγας καὶ βαθὺς λόγος Του «ἄφετε τὰ παιδιά ἔρχεσθαι πρὸς Με» (Μάρκ. 10, 14), συναντᾷ μυρία ὅσα ἐμπόδια ἀπὸ μέρους τοῦ σημερινοῦ «πολιτισμοῦ», ὁ ὁποῖος «κωλύει», ἀπωθεῖ καὶ ἀπομακρύνει τὴν νεότητα, ἀντὶ νὰ τὴν ὀδηγῆ πρὸς τὸν Χριστόν. Διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν, ὅτι ἐνίστε καὶ τὴν «ἐπιτιμᾶ», ὅταν τυχὸν αὕτη θελήσῃ νὰ ἀκολουθήσῃ τοῦ Χριστοῦ τὸν δρόμον (αὐτόθι 10, 13). Ἀρνητικὸς αὐτὸς (ὁ πολιτισμὸς), ἀρνητικά, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐφόδια προσφέρει εἰς τὸ παιδί, τὸν ἔφηβον, τὸν νέον. Ποῖος λοιπὸν θὰ βοηθήσῃ, ποῖος θὰ σώσῃ αὐτὴν τὴν νεότητα, θὰ τὴν προφυλάξῃ δηλ. ἀπὸ μερικά «ἀγαθὰ» τοῦ πολιτισμοῦ;

*

Καιρὸς συγχύσεως καὶ ἀβεβαιότητος εἶναι ὁ διανυόμενος. Τὰ δὲ φαινόμενα ξεαπατοῦν. Ὁ πολιτισμὸς μας, διὰ τὸν ὁποῖον τόσον ὑπερηφανεύθη ὁ ἀποστάτης τοῦ αἰῶνος, εἶναι μόνον ἐξωτερικὸς καὶ ἐπιφανειακός. Ἡ τεχνοκρατία καὶ πρόοδος — κατ' εὐφημισμὸν μόνον — κρύπτουν βάθος κακῶν ἀπύθμενον, ὅπερ ἀναταρασσόμενον ἐκάστοτε, ἀναδίδει ὅλας τὰς ἀναθυμιάσεις μιᾶς ἠθικῆς σήψεως. Ποῖα ἰδανικά νὰ προσφέρῃ ἡ ἐποχὴ μας, ἐποχὴ καταλυτικὴ τῶν ἀξιών καὶ ἀντιπνευματικὴ, εἰς τοὺς

τως τῆς καταγνωσθείσης ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἠπιωτέρας καὶ τοῦτο ἐπὶ τῆ συνδρομῆ ἑλαφρυντικῶν περιστάσεων (ἄρθρ. 2 προῖσχύοντος Ποιν. Νόμου καὶ ἄρ. 19 ἰσχύοντος). Ἡ ἐν συνεχείᾳ τοῦ ἄρθρου 159 διάταξις τοῦ ἄρθρου 160 ἡ ὀρίζουσα ὅτι καταστάσεως ἀμετακλήτου τῆς καταδίκης ὁ Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου προκαλεῖ τὴν ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου καθαιρέσιν τοῦ καταδικασθέντος ἄνευ ἐτέρας διαδικασίας ἀναφέρεται προφανῶς εἰς τὴν ἀμετάκλητον εἰς ἐγκληματικὴν ποινὴν καταδίκην ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω ἔννοιαν καὶ οὐχὶ εἰς τοιαύτην ἐπανορθωτικὴν, ἧς συντρεχούσης δὲν ἐπέρχεται ἡ καθαιρέσις αὐτοδικαίως εἰμὴ ἐπὶ τῆ ἐφαρμογῇ τῆς διαδικασίας περὶ ἧς τὰ ἄρθρα 10 καὶ 133 ἐπόμμενα τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου.

Ὁ Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Κράτους
Α. ΜΑΛΑΓΑΡΔΗΣ

νέους; Τὴν κενότητά τῆς καὶ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, θὰ συμπεράνη κανεὶς ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ κατάντημα τῶν νέων μας. Εἶναι τὸ «νέον κῦμα» τῶν τάσεων τῆς σημερινῆς νεολαίας, τὸ ἄλλως, ὡς «ἐκρηξις τῆς νεολαίας» χαρακτηριζόμενον. Κυνισμὸς καὶ τευτυμποῦσμός, νεοπαγανισμὸς καὶ ἐρωτισμὸς, σνομπισμὸς καὶ γκαγκωστειρισμὸς καὶ τὰ ὅμοια (ξενικῆς, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, προελεύσεως «φροῦτα» με ἀντιστοιχίαν, εἰς ἕκαστον σχεδὸν ζεῦγος, αἰτίου καὶ αἰτιατοῦ) ἰσοῦμενα πρὸς ἐκχυδαϊσμὸν ψυχῶν καὶ φθορὰν σωμάτων. Τὰ σημερινὰ νειᾶτα ποῦ ἀναζητοῦν τὰ πρότυπά των; Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἰς τοὺς ἠθοποιούς, τοὺς τραγουδιστὰς καὶ τοὺς ποδοσφαιριστὰς, ἐνῶ ἡ θεὰ μόδα, διὰ τὰ κορίτσια μας, λατρεύεται με φανατισμὸν καὶ γελοῖον πιθηκισμὸν. Οἱ διάφοροι «ἀστέρες» τῆς ὀθόνης ἀπαρτίζουσι τὸ εἰκονοστάσιον τῶν ἐφηβικῶν ἰδανικῶν... Ἴδου οἱ νέοι μας, εἰς μέγα ποσοστὸν, (πολὺ μεγαλύτερον ἀφ' ὅτι φανταζόμεθα), με «τὸ βαθὺ καὶ τὸ μεγάλο καὶ ἀπροσμέτρητο κενὸ» εἰς τὴν ψυχὴν, εἰς τὴν ὁποῖαν—νεανικὴν ψυχὴν!—θὰ ἔπρεπεν, ὅλως τοῦναντίον, νὰ σφύζῃ ἡ ζωὴ καὶ νὰ δρᾷ ἡφαίστειον δημιουργικοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ αἰσιοδοξίας. Κενόν, τὸ ὁποῖον διὰ νὰ πληρῶσιν οἱ τραγικοί, πολλάκις, νέοι μας, φθάνουν εἰς ἀφαντάστους ἐκεντροκότητος καὶ ἐξωφρενισμοῦς, ἀφοῦ μὲν ἔσχάτως, μετὰ τοὺς ἐξάλλους χορευτικούς ρυθμούς τῆς ζούγκλας, ἤρχισαν εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἐπὶ τοῦ παρόντος, νὰ ἀσχολοῦνται, ἐλλείπει ἄλλης σοβαρῆς ἀσχολίας, μετὰ τὸ νέον σπὸρ τῆς χελωνοδρομίας ἐπάνω εἰς εἰδικὰς τραπέζας... Ἀκόμη δέ, ἐξ αἰτίας αὐτοῦ ἀκριβῶς τοῦ ψυχικοῦ κενοῦ, κατὰ τὰ δεδομένα τῆς στατιστικῆς μιᾶς μεγάλης Εὐρωπαϊκῆς χώρας, μὴ διαφερούσης σημαντικῶς ἀπὸ τὰς λοιπὰς, κάθε ἐβδομάδα αὐτοκτονεῖ εἰς σπουδαστῆς ἢ μαθητῆς, ἐπὶ δὲ ἕξ σπουδαστῶν, ὁ εἰς εἶναι ψυχο-νευρωτικός!... Εἰς τοιοῦτους, λοιπὸν, νέους θὰ παραχωρήσωμεν αὐριον τὴν σκυτάλην τῆς ἱστορικῆς μας σκυταλοδρομίας ὡς ἔθνος; Εἰς αὐτοὺς θὰ ἐμπιστευθῶμεν κάποτε τὰς τύχας τῆς πατρίδος;... Εἶναι δὲ δυνατὸν διὰ τοιοῦτους νέους νὰ ἰσχύῃ τὸ σύνθημα «τόπον εἰς τοὺς νέους»;

Ἄλλ', ἐξ ἄλλου, διατὶ παραπνοούμεθα διὰ τὸν κατήφορον τῆς νεολαίας μας; Μήπως εἶναι μόνον αὕτῃ ἡ ἰδία ὑπεύθυνος; Ἡ συμπεριφορὰ τῶν παιδιῶν δὲν πηγάζει, κατὰ μέγα μέρος—συμφώνως πρὸς τὰ δεδομένα τῆς Ψυχολογίας καὶ τῆς Παιδαγωγικῆς—ἀπὸ τὸ περιβάλλον, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ζοῦν καὶ ἀναπτύσσονται; Ἡμεῖς οἱ μεγάλοι, κατὰ τὴν ἡλικίαν, δὲν εἴμεθα οἱ κυρίως ὑπεύθυνοι διὰ τὴν ψυχικὴν διάπλασιν τῶν μικρῶν, ἀφοῦ τοιοῦτον κλίμα ἐδημιουργήσαμεν δι' αὐτά; Τὶ νὰ ἴδου

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ζῶντα βιώματα.

Ἡ εἰς προηγούμενον φύλλον τῆς «Ἐκκλησίας» δημοσιευθεῖσα ἐκθεσις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀργολίδος κ. Χρυσόστομου περὶ τοῦ προσφάτου εἰς Ρωσίαν ταξιδίου τῆς ἐξ Ἱεραρχῶν Ἀντιπροσωπείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πληροῖ χαρᾶς τὰς ψυχὰς πάντων τῶν ὀρθοδόξων ἀναγνωστῶν.

Ἐκ τῆς ἐκθέσεως ταύτης γίνεται φανερόν, ὅτι εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς τοῦ Ρωσικοῦ λαοῦ πάλλονται καὶ σκιωτοῦν ζῶντα βιώματα ὀρθοδόξου πνευματικότητας, τὰ ὁποῖα οὐδόλως κατώρθωσε νὰ ἐκριζώσῃ ἡ κομμουνιστικὴ λαίλαψ.

Ἄς εὐχηθῶμεν μετὰ τοῦ Ἁγίου Ἀργολίδος, ἵνα Κύριος ὁ Θεός, ὁ περιποιησάμενος τὴν Ἐκκλησίαν τῷ Τιμίῳ Αἵματι, συνεχίσῃ ἐπευλογῶν τὴν Ἁγίαν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν, ρυθόμενος αὐτὴν ἐκ παντὸς δυσχεροῦς καὶ ὀλεθρίου πειρασμοῦ καὶ κρατούντων τοὺς πνευματικοὺς αὐτῆς ἡγέτας, ἵνα οὗτοι συνεχίσουν τὴν εὐγενῆ των προσπάθειαν ὑπὲρ τῆς δόξης καὶ τοῦ μεγαλείου οὐ μόνον τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ συμπάσης τῆς Ὀρθοδοξίας, τηροῦντες τὴν «ἐνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης», κατὰ τὴν ἀπαξ παραδοθεῖσαν ἡμῖν ἀπαρασάλευτον Κανονικὴν σειράν καὶ τάξιν.

Θὰ παραμείνουν ἄκαρποι.

Καθ' ἃ ἐπληροφόρησεν ἡμᾶς ὁ ρωμαιοκαθολικὸς τύπος, ὁ πάπας Παῦλος ΣΤ', ὁμιλῶν ἐν τῇ παλαιᾷ μονῇ τῆς Κροντοφόρου περὶ τῆς «τῶν πάντων ἐνώσεως» καὶ ἀναφερόμενος εἰδικώτερον εἰς τὰς Ἀνατολικὰς Ἐκκλησίας, εἶπε μετὰ τῶν ἄλλων τὰ ἑξῆς: «Ἄς καταρτίσωμεν τὰ χωρίζοντα ἡμᾶς τείχη... Δὲν θέλομεν οὔτε νὰ ἀπορροφήσωμεν οὐδὲ νὰ νεκρώσωμεν τὴν ἄνθησιν τῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν, ἀλλ' ἐπιθυμοῦμεν, ὅπως αὕτη ἐμπηχθῇ ἐκ νέου ἐπὶ τοῦ μοναδικοῦ δένδρου τῆς ἐνότητος τοῦ Χριστοῦ».

Ἄλλ' ὅσον καὶ ἐάν, ἐκ πρώτης ὄψεως, φαίνεται καλὴ διάθεσις εἰς τὸν ὅλον λόγον τοῦ Προκαθημένου τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ἡ προσεκτικὴ ἐξέτασις τῆς ἀνωτέρω παρατεθείσης περικοπῆς ἀποδεικνύει, ὅτι ὁ τρόπος, καθ' ὃν οὗτος ὁμιλεῖ, τορπιλλίζει πᾶσαν γνησίαν ἐνωτικὴν προσπάθειαν. Ἴδιως ὁ πάπας Παῦλος ΣΤ' ἀντιπαρέρχεται τὸ ὅτι ἐπὶ τοῦ μοναδικοῦ δένδρου τῆς ἐνότητος τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐμπηχθῇ ἐκ νέου οὐχὶ ἡ παραμεινούσα πιστὴ εἰς τὰς παραδόσεις τοῦ ἀρχαίου καὶ βυζαντινοῦ Χριστιανισμοῦ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἀλλ' ἡ ἀπομακρυνθεῖσα τούτων Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία, ὡς βεβαίως καὶ ὁ ἀπ' αὐτῆς ἀποσχισθεὶς προτεσταντικὸς κόσμος.

καὶ τί νὰ ἀκούσουν τὰ παιδιὰ ἐντὸς τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς κοινωνίας, εἰς τὴν ὁποίαν μεγαλώνουν; Μήπως ἡμεῖς δὲν τὰ ἐδίδαξαμεν, ἴσως ὅχι θεωρητικῶς, πρακτικῶς ὅμως ὅπως δῆποτε, ὅτι ἡ ἔννοια τῆς ζωῆς εἶναι ὑλιστικὴ καὶ σκοπὸς τῆς ἡ ἀπόλαυσις; Καὶ μήπως δὲν ἐδώκαμεν εἰς αὐτὰ ὡς σύμβολα τὴν ματαιοδοξίαν καὶ σαρκολατρείαν; Αὐτὸς ὁ ἀνεκδιήγητος «πολιτισμὸς» δὲν τὰ ἐμύησεν εἰς τὴν ἀξιοβήρητον κοσμοθεωρίαν καὶ βιοθεωρίαν τοῦ «φάγωμεν, πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκουμεν» καὶ τὸ ἀπαίσιον δόγμα, ὅτι διὰ τὴν ἐπιτυχίαν εἰς τὴν ζωὴν δὲν ἀπαιτοῦνται τόσον τὸ ἦθος, ἡ τιμιότης, ἡ ἀκεραιότης καὶ ἡ εἰλικρίνεια, ὅσον ἡ πονηρία, τὸ ψεῦδος, τὰ «μέσα», ὁ εὐκολὸς πλουτισμὸς καὶ ὁ κοινῶς λεγόμενος «ἀτσιδισμὸς»; Διατί δὲ ἔπειτα ἀποροῦμεν, ὅταν βλέπωμεν τὰ σημερινὰ παιδιὰ νὰ γίνονται ἐγωῖσταί, νευρικοί, ἀτίθασσοι καὶ ὀκνηροί, ἡ δὲ παιδικὴ ἐγκληματικότητα νὰ σημειώσῃ τρομακτικὴν αὔξησιν, διὰ νὰ ἀποβοῦν αὔριον, αὐτὰ τὰ παιδιὰ, «ἄνδρες λοιμοὶ» καὶ «υἱοὶ ἀπωλείας», «διπλότεροι ἡμῶν»; (Β' Παραλειπ. 13,7· Ματθ. 23, 15). Καὶ τὰ ἀδυσώπητα ἐρωτήματα συνεχίζονται:

Πόσοι ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς μεγάλους ἐσκύψαμεν μετὰ συμπαθείαν εἰλικρινῆ ἐπάνω ἀπὸ τὸ δράμα αὐτῶν τῶν «παραστρατημένων» νέων, οἱ ὁποῖοι, ὅσον καὶ ἂν ἡμεῖς ρίπτωμεν ἐναντίον των τὸν λίθον τοῦ ἀ-

ναθήματος, τιμηταὶ αὐστηρότατοι — ἡμεῖς οἱ περισσότερον ὑπεύθυνοι! —, δὲν ἔχουν, ἐν τούτοις, ἀκόμη διαφθορῆ ἀνεπανορθώτως; Κρύπτουν μέσα των, εἰς τὰ βάθη τῆς νεανικῆς ψυχῆς, σπινθηρας καὶ ζώπυρα, τὰ ὁποῖα ἡ ἰδικὴ μας ἐγκληματικὴ ἀβελτηρία δὲν ἴσχυσε νὰ σβύσῃ καθ' ὀλοκληρίαν, κόσμους δηλ. ἐφέσεων ἱερῶν καὶ ὀραματισμῶν εὐγενικῶν, τοὺς ὁποῖους ἡμεῖς δὲν ἐφροντίσαμεν νὰ καλλιεργήσωμεν καὶ ἀξιοποιήσωμεν. Κοντὰ εἰς τὰ τόσα εἶδωλα, περὶ ὧν ἀνωτέρω, οἱ νέοι μας εἰς τὰ βάθη τοῦ εἶναί των καὶ ἐν μέσῳ ἐρειπίων τῆς ψυχῆς των, ἐγκλείουν καὶ τὸν βωμὸν τοῦ «ἀγνώστου Θεοῦ». Ἀναζητοῦν συνεχῶς κάτι τὸ ἀνώτερον, κουρασμένοι καὶ κορεσμένοι ἀπὸ τὰ ἀνούσια καὶ ἀπατηλὰ «ἀγαθὰ» τῆς ζωῆς, πού ἡμεῖς πάλιν προητοιμάσαμεν δι' αὐτούς. Ποῖος δὲν αἰσθάνεται σπαραγμὸν, ἀκούων τὸ πικρὸν των παράπονον, ὅτι «οἱ μεγάλοι δὲν μᾶς καταλαβαίνουν», ἢ «μᾶς ἀφήσατε ἄβοηθους»;

Ἴδου ἡ κατάλληλος καὶ ἀποφασιστικὴ στιγμή διὰ τὴν Ἁγίαν μας Ἐκκλησίαν, τὴν πνευματικὴν αὐτὴν Μητέρα καὶ Τροφὸν τῶν «ἀρνίων τῆς μάνδρας» τοῦ Χριστοῦ. Ἐχει, ἄραγε, αὕτη συλλάβει, εἰς ὅλον τὸ βάθος, τὸ ὄξύ τοῦτο καὶ συνταρακτικὸν πρόβλημα;

(Συνεχίζεται)

Πρωτοσ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΠΑΛΑΟΥΡΗΣ

Ἄνευ τῆς ἀναγνώρισεως τῆς ἀνάγκης ταύτης πᾶσαι αἱ ἐνωτικά προσπάθειαι θὰ παραμείνουν ἄκαρποι καὶ ἀνωφελεῖς.

Ἀποστομωτική ἀπάντησις.

Πολλάκις ἔχομεν σημειώσει εἰς τὴν στήλην ταύτην, ὅτι οἱ Προτεστάνται νοσταλγοῦν τοὺς θεσμοὺς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ δεικνύουν τάσεις ἐπιστροφῆς εἰς τὴν Ὁρθόδοξον παράδοσιν. Τρανὸν δείγμα τῆς νοσταλγίας ταύτης εἶναι καὶ ἡ ἐν τῷ προτεσταντικῷ κόσμῳ καταπληκτικὴ διάδοσις τοῦ μοναχικοῦ θεσμοῦ.

Ὡς ἀναφέρομεν καὶ εἰς τὴν στήλην τῶν «Χρονικῶν», τὸ ἡμερικανικὸν περιοδικὸν «Time» ἐπληροφόρησε προσφάτως τοὺς ἀναγνώστας αὐτοῦ, ὅτι «ὑπάρχουν σήμερον εἰς τὸν Προτεσταντισμὸν περισσότεραι τῶν 60.000 γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἀσπασθῆ τὸν βίον τῆς μοναχικῆς ἀφιερώσεως. Αἱ μορφαὶ τῆς ἀφιερώσεως αὐτῆς ποικίλουν ἀπὸ τὴν ζωὴν τῆς αὐστηρᾶς ἀσκήσεως καὶ θεωρίας μέχρι τῆς ζωῆς τῆς πλέον ἐνεργοῦ δράσεως ἐντὸς τῆς κοινωρίας».

Νομίζομεν, ὅτι αἱ εἰδήσεις αὗται ἀποτελοῦν ἀποστομωτικὴν ἀπάντησιν εἰς τοὺς ὑποστηρίζοντας, ὅτι ὁ μοναχικὸς θεσμὸς ἐν τῷ ὀρθοδόξῳ κόσμῳ εἶναι περιττὸς καὶ δεόν νὰ καταργηθῆ.

Κατὰ πάντα.

Εἰς τὴν Δ' Παγκόσμιον Συνέλευσιν «Πίστεως καὶ Τάξεως» τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, καθ' ἣν ἐμελετήθη τὸ θέμα «Ὁ Χριστὸς καὶ ἡ Ἐκκλησία του», ἐδόθη πολλάκις ἀφορμή, διὰ νὰ ἐξαρθῆ ὁ ρόλος τῆς Ὁρθοδοξίας ἐν τῷ συγχρόνῳ χριστιανικῷ κόσμῳ.

Ἰδιαίτερος ἀξιόλογα ὑπῆρξαν τὰ ὑπὸ τοῦ παστορος Μέλ λεχθέντα κατὰ τὴν ἐναρκτήριον λειτουργίαν. Οὗτος ἐτόνισεν, ὅτι «ἡ συμβολὴ τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὸν οἰκουμενικὸν διάλογον εἶναι ἀπολύτως ἀναντικατάστατος. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχει νὰ συνεισφέρει εἰς τὰς οἰκουμενικὰς συζητήσεις τὸν τεράστιον πλοῦτον τῆς θεολογίας της περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος... Ἐπίσης ἡ Ὁρθοδοξία ἔχει νὰ διδάξῃ πολλὰ εἰς τὰς Προτεσταντικὰς καὶ τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν περὶ τῆς ἐννοίας τῆς Παραδόσεως».

Βεβαίως χαίρομεν διὰ τὰς ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὁμολογίας ταύτας. Ἄλλ' ἡ ἱκανοποίησις ἡμῶν θὰ εἶναι πλήρης μόνον, ὅταν ἐμπράκτως ἀναγνωρισθῆ ὑπὸ πάντων, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι ἡ μόνη κατὰ πάντα πιστὴ καὶ νόμιμος διάδοχος καὶ κληρονόμος τῆς ἀρχαίας ἡρωμένης καὶ ἀδιαφρέτου Καθολικῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ μοναδικὸν θεμέλιον.

Ὁ ἐν Τουρκίᾳ ὑπουργὸς Ἐθνικῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς προσφάτους δηλώσεις του ἐξῆρε τὴν σπουδαιότητα

τῆς θρησκευτικῆς ἐκπαιδεύσεως, μὴ παραλείψας νὰ τονίσῃ, ὅτι ἐν ἐκ τῶν ἱερωτέρων καθηκόντων τῆς κυβερνήσεως καὶ τοῦ κράτους εἶναι ἡ κατάρτισις ἀξίων καὶ ἱκανῶν θρησκευτικῶν λειτουργῶν.

Θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον, ἐὰν καὶ οἱ ἰδιόκοι μας ἀρμόδιοι, οἵτινες ἀσχολοῦνται περὶ τὰ ζητήματα τῆς Παιδείας μας, ἐνεφοροῦντο ὑπὸ τῆς ἀντιλήψεως, τὴν ὁποῖαν ἔχει ὁ Τοῦρκος ὑπουργός. Εἶναι ἐπὶ τέλους καιρὸς νὰ ἀντιληφθῶμεν, ὅτι δὲν ἀρκεῖ ὁ τεχνικὸς προσανατολισμὸς διὰ τὴν ἀναγέννησιν τῆς Παιδείας μας. Τὸ μοναδικὸν θεμέλιον πασῶν ἀνεξαιρέτως τῶν πτυχῶν καὶ ἐκφάνσεων αὐτῆς εἶναι καὶ πρέπει πάντοτε νὰ παραμείνῃ ἡ ἐθνοποιὸς δύναμις τῆς ὀρθοδόξου παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας μας.

Νὰ εἶναι κάτοπτρον τοῦ πολιτισμοῦ μας.

Ὡς κατ' ἔτος σχεδὸν τονίζεται ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης, ἡ Διεθνὴς Ἐκθεσις Θεσσαλονίκης πρέπει νὰ εἶναι ἀντιπροσωπευτικὴ πασῶν τῶν ἐκδόσεων καὶ πτυχῶν τοῦ ἑλληνορθοδόξου πολιτισμοῦ μας, ὅσον ἀφορᾷ βεβαίως εἰς τὰ ἑλληνικὰ περίπτερά της.

Ἄντ' αὐτοῦ γίνεται μὲν δι' αὐτῆς μία προβολὴ τοῦ συγχρόνου μηχανικοῦ πολιτισμοῦ, ἀλλὰ παραλείπεται ἐξ ὀλοκλήρου ἢ εἶναι ὄλως ὑποτυπώδης καὶ ἀτροφικὴ ἢ προβολὴ τῶν κατακτήσεων τῆς πατρίδος μας εἰς τὸν πνευματικὸν τομέα. Μάλιστα, ὡς παρατηρήθη, κατὰ τὸ τρέχον ἔτος δὲν ἀπουσίασαν μόνον ἐκθέματα, ἐκπροσωποῦντα τὴν πνευματικὴν κίνησιν τῆς χώρας μας, ἀλλ' ἐπὶ πλέον παρεμερίσθησαν καὶ αὐτὸς ὁ μὶθρος τοῦ ἀνθρώπου τῆς υπαίθρου, τὰ γεωργικὰ καὶ τὰ κτηνοτροφικὰ προϊόντα, τὰ δενδροκομικὰ καὶ κηπουρικὰ, τὰ δασικὰ καὶ μελισσοκομικὰ καὶ τόσα ἄλλα».

Εἶναι ἐπὶ τέλους καιρὸς οἱ ἀρμόδιοι νὰ κατανοήσουν, ὅτι ἡ Δ.Ε.Θ. πρέπει νὰ εἶναι κάτοπτρον τοῦ πολιτισμοῦ μας. Καὶ ἀληθὴς πολιτισμὸς δὲν εἶναι ἡ ὑπερτροφικὴ παραγωγὴ καὶ προβολὴ μηχανῶν, ἀλλ' ἡ ἁρμονικὴ πραγματοποίησις καὶ προβολὴ πασῶν τῶν ἀξίων συμφώνως πρὸς τὴν ἱεραρχικὴν κλίμακα καὶ διαβάθμισιν αὐτῶν.

Πνεῦμα ἡττοπαθείας.

Τὸ ὑπὸ τοῦ «Κρατικοῦ Θεάτρου Βορείου Ἑλλάδος» δημοσιευθὲν πρόγραμμα τῆς κατὰ τὴν ἀρχαιμένην νέαν περίοδον πρώτης παραστάσεως αὐτοῦ ἀναφέρει, ὅτι ἡ παρουσιαζομένη διὰ τοῦ θεάτρου τούτου τραγωδία δεικνύει «γεγονότα καὶ πρόσωπα παρμένα ἀπ' τῆς ζωῆς, χωρικοὺς ποὺ μιλοῦν μιὰ γλῶσσα πρωτόγονη καὶ ἀπλή, περιγράφει τὸν ἄνθρωπο στὴ φυσικὴ του κατάστασις, κυριαρχημένον ἀπ' τὸ ἐνστικτο καὶ παραδομένο στὴ φλόγα τῆς ἀνταρσίας». Ἐπὶ πλέον ἐν τῷ προγράμματι τονίζεται, ὅτι τὸ ἔργον παρουσιάζει «τὴν ἠθικὴν τῆς ποιήσεως», ποὺ «ἡ σπουδαίτερη ἐπιταγὴ της εἶναι ἡ συντριβὴ κάθε (προφανῶς ἠθικοῦ) δεσμοῦ».

Ἄλλὰ γεννᾶται τὸ ἐρώτημα: Δὲν εἶναι ἄστοχον

τὸ νὰ ἐκλέγη ἐν «Κρατικὸν Θέατρον» διὰ τὴν ἐναρκτηρίων παράστασιν αὐτοῦ ἐν ἔργον, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ ὑποδούλωσις τῶν ἡρώων τοῦ ἔργου εἰς τὸ ἐνστικτον θεωρεῖται ὡς τι ἀναπόφευκτον; Ὑπεράνω τοῦ ἐνστικτου ὑπάρχει τὸ βασιλεῖον τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν, αἱ ὁποῖαι εἶναι δυνατόν νὰ ἐλευθερώσων ἀληθῶς τὸν ἄνθρωπον, ἐξασφαλίζουσαι εἰς αὐτὸν τὴν νίκην κατὰ τὴν ὥραν τοῦ πλέον βιαίου πειρασμοῦ καὶ χαλιναγωγούσας τὰ πλέον ἀτίθασσα ἐνστικτα. Δυστυχῶς τὸ κρινόμενον θεατρικὸν ἔργον ἀγνοεῖ τὴν ἀλήθειαν ταύτην. Ἀντιθέτως τοῦτο εἰς τοὺς παλαιότητας ἠθικῶς μεταδίδει πνεῦμα ἠττοπαθείας, διότι κυριαρχεῖται ὑπὸ τῆς πεπλανημένης ἀντιλήψεως, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἡ ὁδηγούσα εἰς τὸν θάνατον ὑποδούλωσις εἰς τὰ ἐνστικτα γίνεται ἀπὸ «μιά μοῖρα πού τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἀποτρέψη».

Αἱ παρατηρήσεις ἡμῶν αὐτὰ οὐδόλως ἀποσκοποῦν εἰς τὸ νὰ μειώσων τὴν ἐξ ἐπόμεως μορφολογικῆς ἢ εἰδολογικῆς ἀναμφισβήτητον ἀξίαν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος θεατρικοῦ ἔργου.

«Ἐπαγωγὰ μαθήματα».

Νέον δεῖγμα τοῦ ἐκφυλισμοῦ, ὅστις παρατηρεῖται εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ ὀρθοδόξου πνεύματος χειραφετηθεῖσαν Δύσιν εἶναι, ὅτι ἀπὸ τῆς ἀγγλικῆς τηλεοράσεως ἤρχισαν νὰ γίνωνται «ἐπαγωγὰ μαθήματα περὶ σέξ». Οὕτω προσφάτως Βρεττανὸς «βιολόγος» καὶ συγγραφεύς, οὗ μόνον συνέστησεν ἀπὸ τῆς τηλεοράσεως τὰ ἀντισυλληπτικά, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πλέον διεκήρυξεν, ὅτι «πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν πλέον, ὅτι ἡ παρθενία δὲν ἀποτελεῖ ἀρετὴν». Περαίνων οὕτως ἐδήλωσεν, ὅτι «δὲν βλέπει τὸν λόγον διατὶ εἰς νομφεμένους νὰ μὴ διατηρῆ ταυτοχρόνως καὶ ἐρωμένην».

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἐξηγεῖται διατὶ Ἀγγλῆς ἱατρός, ὡς ἐσημειώσαμεν εἰς προηγούμενον φύλλον τῆς «Ἐκκλησίας», ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ Μ. Βρεττανία ἀπειλεῖται νὰ «κατοικῆται εἰς τὸ μέλλον ἀπὸ ἡλιθίους ἢ παραμορφωμένα παιδιά». Εἶναι πλέον ἢ βέβαιον, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου διάσπασις ἐν τῇ γενετητικῇ λειτουργίᾳ τοῦ στοιχείου τῆς ἀναπαραγωγικῆς δημιουργίας, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν οὐσίαν τοῦ ἐνστικτου καὶ τοῦ ἡδονιστικοῦ στοιχείου, ὅπερ ἀπολυτοποιεῖται, ὁδηγεῖ εἰς ἀντιβιολογικὰ ἐκφυλιστικὰ ἀποτελέσματα.

Κλείνουσ ἀντὶ νὰ ἀνοίγουσ;

Εἰς τὸν καθημερινὸν τύπον ἀνεγράφη προσφάτως μία χαρακτηριστικὴ εἰδήσις. Εἰς τὸ χωρίον Μαζαράκι Ἀχαΐας, ὁ δημοδιδάσκαλος ἐκλείσει τὸ σχολεῖον καὶ ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν, διότι τὸ σχολικὸν κτήριον εἶναι ἐτοιμόροπον καὶ ὑπάρχει κίνδυνος νὰ καταπλακώσῃ τοὺς 150 μαθητάς. Εἰδήσεις ὡς αὕτη, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ θεωρηθοῦν ὡς προβάλουσαι ὄλως ἐξαιρετικὰς καὶ σπανίας περιπτώσεις, πρέπει νὰ ἀποτελοῦν, ὡσάκις ἀναγράφονται, πιεστικὰς ὑπομνήσεις εἰς τοὺς πολιτικούς μας διὰ τὸ

στοιχειωδέστερον καὶ πρώτιστον τῶν μελημάτων τῶν ἐναντὶ τῆς ἐθνικῆς παιδείας. Ἡ παιδεία μας, ἀπὸ ὕλικῆς ἀπόψεως, παρουσιάζει ἀπαιτήσεις, τὰς ὁποῖας τὸ Κράτος δὲν εἶναι πλέον δυνατόν νὰ παρίδῃ. Καὶ μία ἀπὸ αὐτὰς εἶναι τὸ κραυγαλέον κενόν, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει εἰς τὴν εἰκόνα τῆς κτιριακῆς καταστάσεως τῶν σχολείων τῆς ὑπαίθρου, ἀλλὰ καὶ τῶν πόλεων. Τὰ σχολεῖα ἀντὶ νὰ κλείσων, πρέπει νὰ ἀνοίγων καὶ νὰ γίνωνται περισσότερα καὶ καταλληλότερα.

Ἀξιομίμητος πρωτοβουλία.

Ὁ Σεβασμώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας κ. Τιμόθεος προσέθεσεν εἰς τὴν πολλαπλὴν δραστηριότητά του μίαν ἀκόμη ὠραίαν προσπάθειαν, ἀξίαν ὄλως ἰδιαιτέρας ἐξάρσεως. Ὡς ἐγράψαμεν εἰς προηγούμενον φύλλον τῆς «Ἐκκλησίας», οὗτος καθιέρωσεν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους δεκαήμερον ἐξοχὴν τῶν ἱερέων τῆς Ἐπαρχίας του, δαπάναις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἐφέτος δὲ παρεθέρισεν ἡ Β' σειρά ἐκ δέκα πέντε ἐφημερίων.

Ἡ ἀξιομίμητος αὐτὴ πρωτοβουλία τοῦ Ἁγίου Μαρωνείας εἶναι καρπὸς τοῦ συγκινητικοῦ του ἐνδιαφέροντος καὶ τῆς πατρικῆς του στοργῆς καὶ μερίμνης διὰ τοὺς ἀμέσους του συνεργάτας εἰς τὸ γεώργιον τοῦ Κυρίου.

Ἡ ὠφέλεια ἐκ τοῦ καλῶς ὀργανωμένου ὁμαδικοῦ παραθερισμοῦ τῶν ἐφημερίων μας εἶναι πολλαπλῆ. Διότι παρέχει εἰς αὐτοὺς τὴν εὐκαιρίαν νὰ αὐτοσυγκεντρωθοῦν, νὰ προβοῦν εἰς αὐτοέλεγχον, νὰ διάγουν κοινοβιακὴν ζωὴν, νὰ ἔχων κοινὰς προσευχὰς, νὰ ἀλληλογνωρισθοῦν, νὰ ἀνταλλάξων γνώμας, νὰ μελετήσων διάφορα πνευματικὰ θέματα ὑπὸ τῆς καθοδήγησιν τοῦ Ἀρχιερέως των. Καὶ οὕτω ἀναβεβαπτισμένοι καὶ μὲ ἀνανεωμένας τὰς δυνάμεις των νὰ ἐπανέλθων εἰς τὴν ἀγωνιστικὴν των θέσιν. διὰ νὰ συνεχίσων μὲ μεγαλύτερον ζῆλον τὸ φωτιστικὸν καὶ ἀγιαστικὸν των ἔργον.

Ἡ «Ἐκκλησία» εὐχεται, ὅπως ὁ θεσμὸς τοῦ παραθερισμοῦ τῶν ἐφημερίων ἐπεκταθῆ καὶ ἐφαρμοσθῆ εὐρύτερον.

Ὁρθόταται γινῶμαι.

Κατὰ τρόπον ἐντελῶς σύμφωνον πρὸς ὅσα κατὰ καιροὺς ἔχων γραφῆ σχετικῶς εἰς τὴν στήλην ταύτην, ὁ διευθυντὴς τῶν σωφρονιστικῶν καὶ ποινικῶν ὑποθέσεων τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, μέλος τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς τῆς Προεδρείας τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὸν ἔλεγχον τῶν κινηματογραφικῶν ταινιῶν καὶ καθηγητῆς τῶν Ἀνωτέρων Σχολῶν Κοινωνικῶν Λειτουργῶν κ. Ἰ. Βεργόπουλος προέβη προσφάτως εἰς λίαν ἀξιολόγους δηλώσεις ἐν σχέσει πρὸς τὸν κινηματογράφον: «Ἡ ἀκλόνητος γνώμη μου, εἶπεν, ἡ ὁποία καὶ ἐπικρατεῖ, εἶναι ὅτι κατ' ἀρχὴν δὲν πρέπει νὰ χαρακτηρίζωνται αἱ ταινίαι κατάλληλοι ἢ ἀκατάλληλοι δι' ἀνηλικίους. Διότι, κατὰ κανόνα, κάθε ταινία, πού δὲν βασίζεται εἰς σενάριο προοριζό-

μενον ειδικῶς δι' ἀνηλίκους, εἶναι ἀκατάλληλος δι' ἀνηλίκους».

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ὄριον τῆς ἡλικίας, καθ' ἣν θὰ ἀπαγορευεῖται εἰς τοὺς νέους ἡ παρακολούθησις ταινιῶν, προοριζομένων δι' ἐνήλικας, ὁ κ. Βεργόπουλος ἐτόνισεν, ὅτι «ὄλαι αἱ γινώμαι συμπίπτουν εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον· ὅτι δηλαδή τὸ ὄριον δὲν πρέπει νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ 18ου ἔτους. Αἱ νομοθεσίαι τῶν κρατῶν ἔχουν υἰοθετήσῃ τὸ ὄριον τοῦτο».

Διὰ τὴν ὑπὸ νηπίων 1—4 ἐτῶν παρακολούθησιν ταινιῶν, πρέπει νὰ τονισθῇ, ὅτι αὕτη εἶναι ὄλως ἐπιβλαβής. «Διὰ μὲν τὰ νήπια, λέγει, συντρέχουν καθαρῶς λόγοι σωματικῆς καὶ ψυχικῆς ὑγείας. Αὐτοὶ εἶναι ἡ διατάραξις τοῦ κανονικοῦ τῶν ὕπνου, ἡ κατὰ ἀκανόνιστα διαστήματα παροχὴ τῆς τροφῆς τῶν, ἡ ὑποβολή, ὁ θόρυβος καὶ τὰ συμπαραμαρτοῦντα ἐνὸς κινηματοθεάτρου. Ὅλα αὐτὰ ἐπιδρῶν δυσμενῶς εἰς τὴν ψυχικὴν ὑγείαν τοῦ βρέφους».

Ἄς ἐδῆξωμεν, ὥστε αἱ ὁρθόταται αὗται γινώμαι νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν τάχιστα ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων.

Ἄς τὰ προσέξουν.

Κατὰ στατιστικὰς ὄλως προσφάτους, τὰ 33,710/0 τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας εἶναι παιδιὰ ἀπὸ 1 ἕως 19 ἐτῶν, ἐκ τούτων δὲ 50 περίπου χιλιάδες, ἀνήκοντα εἰς τὴν προσχολικὴν ἡλικίαν, ἔχουν ἀνάγκη καθημερινῆς προστασίας, ἐνῶ λειτουργοῦν δι' αὐτὰ μόνον 200 «κέντρα προστασίας». Ὑπάρχουν προσέτι 40 περίπου χιλιάδες παιδιὰ «στεροῦμενα οἰκογενειακῆς ἐπιμελείας καὶ στοιχειώδους στοργῆς. Εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀριθμοὺς πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ εἰς ἄλλος: τὰ 11.750 ἀνάπηρα παιδιὰ, πολλὰ τῶν ὁποίων εἴτε εἶναι ὀρφανὰ, εἴτε ἀνήκουν εἰς ἀπόρους, τοπικῶς καὶ οὐσιαστικῶς, οἰκογενεῖας.

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἀριθμοὶ ὀμιλοῦν, ἐγγλόττως μὲν διὰ τοὺς ειδικούς καὶ τοὺς ἀρμοδίους, ἀλλὰ καὶ ἀρκετὰ σαφῶς διὰ πάντα Ἕλληνα, καὶ δίδουν μίαν εἰκόνα, ἡ ὁποία δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς κάτι τὸ φυσικόν, τὸ μὴ δυνάμενον νὰ προκαλέσῃ δυσάρεστα συναισθήματα καὶ ἀνησυχίας. Θὰ πρέπει ἴσως νὰ τονισθῇ ἡ ἀνάγκη λήψεως πλήρων καὶ ἀποφασιστικῶν μέτρων ἐκ μέρους τῆς πολιτείας εἰς αὐτὸν τὸν ἰδιαιτέρως ἐνδιαφέροντα τομέα τῆς κοινωνικῆς ἀντιλήψεως.

Ἐν σύνθημα.

Μεταξὺ τῶν καθ' ἑβδομάδα διδομένων ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κώδικος Ὀδικῆς Κυκλοφορίας εἰς τὴν δημοσιότητα συνθημάτων πρὸς τὸ κοινόν, ἰδιαιτέρως δεόν νὰ προσεχθῇ ἀπὸ τοὺς ὀδηγοὺς ὀχημάτων τὸ περιεχόμενον εἰς τὴν σύστασιν: «Μὴ ἐγκαταλείπετε τὰ θύματα». Τὰ κρούσματα ἐγκαταλείψεως ἐκ μέρους τῶν ὑπευθύνων ὀδηγῶν τῶν θυμάτων, κατὰ τὰ αὐτοκινητιστικὰ ἀτυχήματα δὲν εἶναι δυστυχῶς ὀλίγα, ὥστε νὰ δύναται νὰ χαρακτηρισθῶν ὡς σπανιωτάτη ἐξαίρεσις. Ἡ ἀσυνειδησία, τὴν ὁποίαν δεικνύουν τοιοῦτοι ὀδηγοί, εἶναι αὐτόχρημα ἐγκληματικὴ καὶ οὐ-

δόλως εἶναι δίκαιον νὰ τῆς ἀποδοθοῦν ἐλαφροντικά. Ἡ πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο διαφώτισις πρέπει νὰ καταστῇ ἰδιαιτέρως ἐντονος καὶ συστηματικὴ, διὰ νὰ ἐκλείψῃ εἰς τὸ μέλλον τὸ ἄξιον πάσης κατακρίσεως καὶ ἀντιβαῖνον εἰς τὸν στοιχειώδη ἀνθρωπισμὸν φαινόμενον τοῦτο, τὸ ὁποῖον, σὺν τοῖς ἄλλοις, εἶναι ειδικῶς ἀκατανόητον διὰ τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν. Ἡ ἀδιαφορία διὰ τὸν συνάνθρωπόν μας, ἡ ζωὴ τοῦ ὁποίου διατρέχει τὸν ἔσχατον κίνδυνον καὶ δὴ ἐξ ὑπαιτιότητός μας, εἶναι πράγμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει θέσιν εἰς τὴν ψυχρὴν σύνθεσιν τοῦ Ἕλληνος καὶ δὲν θὰ ἔπρεπε, εἰς τὴν χώραν μας, νὰ ἔχη οὔτε ἐν τοιοῦτο κρούσμα σημειωθῇ. Ἀσφαλῶς δὲ ἡ κατὰλληλος διαφώτισις ἐπ' αὐτοῦ θὰ ἀποδώσῃ καρπούς, ἀρκεῖ ὁ τύπος, τὸ ραδιόφωνον καὶ πᾶν ἄλλο μέσον διδασκαλίας καὶ καθοδηγήσεως τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου νὰ προσφέρουν δαριλῆ τὴν συμπαραστάσιν τῶν εἰς τὸ νὰ φωτισθῇ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον τὸ ὠραῖον καὶ χρησιμώτατον τοῦτο σύνθημα.

Εὐαγγελικὴ παρηγορία.

Ὁ καρδιάλιος Φράνσις Σπέλλμαν, τὸ κορυφαῖον ὄνομα τῆς ἐν Η.Π.Α. ρωμαιοκαθολικῆς ἡγεσίας, ἐκάλεσε τοὺς πιστοὺς τῆς ἀρχιεπισκοπῆς του ὅπως μετάσχουν τῆς τελευταίως πραγματοποιηθείσης εἰς Οὐάσιγκτον μεγάλης διαδηλώσεως ὑπὲρ τῆς καταργήσεως τῶν φυλετικῶν διακρίσεων. Ἐὰν λάβῃ κανεὶς ὑπ' ὄψιν τοὺς σοβαροὺς ἀντικειμενικοὺς λόγους, οἱ ὁποῖοι ἀμβλύνουν πολλῶν εὐγενῶν πνευμάτων ἐν Ἀμερικῇ τὴν διάθεσιν πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν Νέγγρων, ὡς καὶ τὰς τεραστίας πολιτικοκοινωνικὰς δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι παίζουν τὸν ρόλον τῶν εἰς τὴν ἀνάσχεσιν τοιούτων ἀνθρωπιστικῶν ἐκδηλώσεων, θὰ ἐκτιμήσῃ κατὰ τὸ ὀρθὸν μέτρον καὶ τὴν διὰ τοῦ καρδιάλιον Σπέλλμαν φανερωθεῖσαν παρηγορίαν τῆς Χριστιανικῆς συνειδήσεως ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἐπὶ τοῦ φλέγοντος τούτου ζητήματος.

Ἡ Ὁρθόδοξος, ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ καὶ ἡ Διαμαρτυρούμενη Ἐκκλησία ἀντιτίθενται σαφῶς, μετὰ τὴν τῆς στάσεώς των τὸ Ἐὐαγγέλιον, εἰς τὴν διατήρησιν τῶν φυλετικῶν διακρίσεων ἐν Ἀμερικῇ καὶ συμβάλλον, ὡς οὐδεμία ἄλλη πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ δύναμις, ἐξ ὧν διαθέτει τὸ εὐγενὲς ἀμερικανικὸν ἔθνος, εἰς τὴν ὑπὸ τῆς ὁμοσπονδιακῆς κυβερνήσεως ἀναληφθεῖσαν ἀποφασιστικὴν προσπάθειαν ἐξαλείψεως τοῦ ἐθνικοῦ τούτου ἄγους. Ἡ παρηγορία δὲ τῶν σχετικῶν ἐκδηλώσεων ἐκ μέρους τῶν ἡγετῶν τῶν τριῶν χριστιανικῶν ὁμολογιῶν ἀποδεικνύει, ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ἐν Ἀμερικῇ συναισθάνεται τὸ χρέος του ἐναντι τῶν μεγάλων ἐθνικῶν προβλημάτων τῆς χώρας καὶ ἔχει ὄλον τὸ σθένος διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τοῦτο.

Τὰ ναρκωτικά.

Κατ' ἀνακοίνωσιν τῆς ἐιδικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ο.Η.Ε., ἡ ὑπὸ τῆς διεθνοῦς ἀστυνομίας (Ἰντερπόλ) κατασχεθεῖσα εἰς ὄλον τὸν κόσμον κατὰ τὸ 1962 ποσότης τῶν 9.039 κιλῶν ὀπίου καὶ 118 κιλῶν ἠρωίνης εἶναι

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσις Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομος κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1-15 Ὀκτωβρίου 1963 ἐχοροστάτησεν εἰς διαφόρους νχοὺς, συνειργάσθη μετὰ Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων καὶ ἐδέχθη διάφορα πρόσωπα.

Ἐχοροστάτησε: Τῆ 2α Ὀκτωβρίου εἰς τὸν τελεσθέντα ἐσπερινὸν ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Ἁγίου Διονυσίου Κολωνακίου.

—Τῆ 6η Ὀκτωβρίου εἰς τὴν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν τελεσθεῖσαν θείαν Λειτουργίαν.

—Τῆ 13η Ὀκτωβρίου εἰς τὴν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν τελεσθεῖσαν θείαν Λειτουργίαν.

Προήδρευσε: Τῆ 11η Ὀκτωβρίου τῆς Ἐπιτροπῆς μελέτης τοῦ Καταστατικῷ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπεσκέφθη: Τῆ 3η Ὀκτωβρίου εἰς τὸ Πολιτικὸν Γραφεῖον τὸν Πρωθυπουργὸν τῆς ὑπηρεσιακῆς κυβερνήσεως κ. Στ. Μαυρομυλάκη, ὁ ὁποῖος ἀνταπέδωκε τὴν ἐπίσκεψιν εἰς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον τῆ 7η Ὀκτωβρίου.

Ἐδέχθη: Τῆ 1η Ὀκτωβρίου τοὺς Ἀρχηγούς τῶν Ἀντιπροσωπειῶν τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀφίχθησαν ἐκ Ρόδου μετὰ τὴν λῆξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐκεῖ συγκροτηθείσης Διορθόδοξου Συσκέψεως. Τῆ ἰδίᾳ ἡμέρᾳ ἐδέχθη τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Γκούραν, τὸν ὑπουργὸν τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ἐπισκοπικῶν κ. Χρ. Στράτον καὶ τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Λιβανῶ—ἐλληνικοῦ Συνδέσμου κ. Λεωνίδα Φαρκούχ.

—Τῆ 3η Ὀκτωβρίου τὸν ὑφυπουργὸν Γεωργίας κ. Πέτρον Στεργιώτην.

—Τῆ 4η Ὀκτωβρίου Συνοδικοὺς Ἱεράρχας καὶ τὴν εἰς τὴν Διορθόδοξον Σύσκεψιν Ρόδου λαβοῦσαν μέρος Ἀντιπροσωπείαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

—Τῆ 9η Ὀκτωβρίου τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Ρόδου κ. Σπυρίδωνα καὶ τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Φιλαδελφείας κ. Ἰάκωβον.

—Τῆ 14η Ὀκτωβρίου τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει Γενικὸν Πρόξενον τῆς Ἑλλάδος κ. Χρυσανθόπουλον.

σχεδὸν μηδαμνῆ ἔναντι τῆς πράγματι καταναλισκομένης. Εἰς τὸ φοβερὸν δίκτυον τοῦ ἐμπορίου ναρκωτικῶν, ὡς γνωρίζουν αἱ ἀρμόδια ὑπηρεσίαι, ἀλλὰ καὶ ἡ κοινὴ γνώμη διὰ τῶν ἐκάστοτε δημοσιεύσεων εἰς τὸν τύπον, ἡ χώρα μας δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἀσημάντων σημείων. Ὑπάρχει καὶ ἐδῶ καλῶς ὀργανωμένη διοχέτευσις καὶ ἀγορά. Αὐτὴ δὲ ἡ κατάστασις, παρὰ τὰ ἔως τώρα ληφθέντα μέτρα, δὲν ἔχει παρουσιάσει εἰκόνα ἐπιτρέπουσαν βασίμους ἐλπίδας αἰσθητοῦ περιορισμοῦ τοῦ κακοῦ. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν πρέπει ἡ Πολιτεία νὰ ἐξετάσῃ καλῶς καὶ ἀπὸ πάσης πλευρᾶς τὸ θέμα καὶ νὰ προέλθῃ εἰς τὴν λήψαν νέων μέτρων καὶ εἰς τὴν συστηματικωτέραν ἀντιμετώπισιν τοῦ κοινωνικοῦ τούτου ἔλλους. Διότι κατ' οὐδένα τρόπον εἶναι δυνατόν νὰ δικαιολογηθῇ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ Ἑλλάς κατέχει, ὡς καταναλωτικῆ περιουχῆ τοῦ παγκοσμίου ἐμπορίου ναρκωτικῶν, θέσιν, ἡ ὁποία δὲν εὐρίσκεται ἀνάμεσα εἰς τὰς τελευταίας.

Ἀπεχαιρέτησε: Τῆ 9η Ὀκτωβρίου εἰς τὸ ἀεροδρόμιον τοῦ Ἑλληνικοῦ τὴν τριμελῆ ἐξ Ἀρχιερέων Ἀντιπροσωπείαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἡ ὁποία εἶχε λάβει μέρος εἰς τὴν Διορθόδοξον Σύσκεψιν τῆς Ρόδου.

Παρέθεσε: Τῆ 15η Ὀκτωβρίου εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν ἐπίσημον γεῦμα πρὸς τιμὴν τῶν μελῶν τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ὁ καγκελλάριος τῆς Δυτικῆς Γερμανίας Δρ. Ἀντενάουερ δι' ἐπιστολῆς του πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Πατριάρχην κ. Ἀθηναγόραν ἐξέφρασε τὰ συγχαρητήρια τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου τῆς Δυτικῆς Γερμανίας διὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς χιλιετηρίδος τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ὁ κ. Ἀντενάουερ ἀπέστειλεν ἐπὶ τῆ εὐκαιρίᾳ πρὸς τὸν Παναγιώτατον τὸ ἔργον τοῦ Γερμανοῦ Βενεδικτίνου μοναχοῦ Ντάμ. Ἀθως, τὸ ὄρος τῆς Μεταμορφώσεως.

— Κατὰ τὰς τελευταίας συνεδριάς αὐτῆς ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Ἀθηναγόρου ἡ Ἁγία καὶ Ἱερά Σύνοδος τοῦ Κέντρου τῆς Ὀρθοδοξίας ἠσχολήθη πρὸς τοὺς ἄλλοις περὶ τὰ ζητήματα τῆς συμμετοχῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς τὴν Β' ἐν Βατικανῷ σύνοδον, τοῦ Ἰωβηλαίου τῆς Ἀρχιερατείας τοῦ Μακ. Πατριάρχου Μόσχας κ. Ἀλεξίου, τοῦ μελετωμένου συνεδρίου τῶν Ὀρθοδόξων Θεολόγων ἐν Βουκουρεστίῳ, τῆς συγκληθείσης ἐν Ρόδῳ Πανορθόδοξου συσκέψεως, τῶν δεσμιῶν τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας μετὰ τοῦ ἐν Ἁγίῳ Ὁρει Μοναχισμοῦ, τῆς μελετωμένης ἀνεγέρσεως ἐν Γενεῇ Σταυροπηγιακοῦ Ναοῦ, τῆς ἀποστολῆς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν Κύπρου ποσότητος Ἁγίου Μύρου κ.λ.π.

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Βατικανοῦ «Acta Apostolicae Sedis», περιγράφει μίαν ἐκ τῶν τελευταίων πράξεων τοῦ ἀποθανόντος Πάπα Ἰωάννου ΚΓ', τὴν ἴδρυσιν βραβείου εἰρήνης, τὴν ὁποῖαν ὁ ἐκλιπὼν ἀνήγγειλε τὴν ἡμέραν τῆς εἰς αὐτὸν ἀπονομῆς τοῦ βραβείου «Μπαλτζάν»: «Ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐκδηλώσωμεν μίαν εἰσέτι φοράν, ἔγραψεν ὁ Ἰωάννης ΚΓ' εἰς τὸ προοίμιον, τὴν ἐκτίμησίν μας διὰ τὸ ὅτι τὸ βραβεῖον τῆς εἰρήνης 1963 ἀπενεμήθη ὑπὸ τῆς διεθνούς ὀργανώσεως τοῦ βραβείου «Μπαλτζάν» εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ φλεγόμενον πάντοτε ὑπὸ σφοδρᾶς καὶ αἰσιοδόξου ἐπιθυμίας, ὅπως ἡ εἰρήνη ἐδραιωθῇ μεταξὺ τῶν λαῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων διὰ τῆς συνυπάρξεως ἐν τῇ ἀληθείᾳ, δικαιοσύνῃ καὶ ἀγάπῃ, ἀπεφασίσασμεν νὰ ἰδρῶσωμεν «Βραβεῖον εἰρήνης». Ἡ ἐν λόγῳ ἴδρυσις εἶναι πλέον νομικὸν πρόσωπον, ἔχει δὲ ὡς ἔδραν τὸ Βατικανὸν καὶ δύναται νὰ ἔχῃ διαχειριστικὰ γραφεῖα ἐν Ἰταλίᾳ, Ἑλβετίᾳ, ὡς καὶ εἰς ἄλλα κράτη.

—Ὁ Πάπας Παῦλος ΣΤ' ὠνόμασε τρία νέα μέλη εἰς τὸ συμβούλιον Προεδρίας τῆς Β' ἐν Βατικανῷ συνόδου. Τὰ τρία νέα μέλη εἶναι οἱ καρδινάλιοι: Ἰωσήφ Σίρι, ἀρχιεπίσκοπος Γενουῆς, Στέφανος Βυσίνσκι, πριμᾶτος τῆς Πολωνίας, καὶ Ἀλβέρτος Γρηγόριος Μέγερ, ἀρχιεπίσκοπος Σικαγόου.

—Ἐπὶ τῆ εὐκαιρίᾳ τῆς χιλιετηρίδος τοῦ Ἁγίου Ὁρους αἱ μοναστικαὶ κοινότητες τῶν Βενεδικτίνων τοῦ Σεβτόν τοῦ Βελγίου καὶ τοῦ ἁγίου Γεωργίου Βενετίας διοργάνωσαν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ ἐπιστημονικοῦ κέντρου Τσίβι Βενετίας διεθνὲς συνέδριον μελετῶν ἀπὸ 3ης μέχρι 6ης Σεπτεμβρίου ἐν τῇ νήσῳ τοῦ ἁγ. Γεωργίου τῆς Βενετίας πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγ. Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου.

Ἡ 33η ἱεραποστολικὴ ἐβδομάς θὰ διεξαχθῇ ἐν τῷ κολλεγίῳ «Μαρία Ὁρεσία» τοῦ Λοβανίου ἀπὸ 26ης μέχρι 30ης

Αυγούστου, θα συζητηθῆ δὲ κατ' αὐτὴν τὸ θέμα «Λειτουργία καὶ ἱεραποστολαί».

— Ὁ Πάπας ἐδέχθη εἰς ἀκρόασιν νέους ἐκ 18 χωρῶν, οἱ ὅποιοι μετέσχον τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐνταῦθα ἐν Ρώμῃ πραγματοποιηθείσης «εὐρωπαϊκῆς συνελύσεως ἀγροτικῆς νεολαίας».

— Ἀφίχθη εἰς Ρώμην ἡ διεθνὺς φήμης ἐπιστήμων ἰσπανίς μοναχὴ Μαρία ντέλ Κάριμεν Ρίβας, καθηγήτρια τῆς χειρουργικῆς, διευθύντρια τοῦ ἐν Κυόντο τοῦ Κογκό μεγάλου νοσοκομείου «Μήτηρ Χριστοῦ» καὶ ἰδρύτρια πολλῶν νοσοκομείων εἰς χώρας τῶν ἱεραποστολῶν. Ἡ ἰσπανίς μοναχὴ ἐπιστήμων χειρουργὸς ἐξετέλεσε μέχρι σήμερον εἰς διάφορα νοσοκομεία 8.000 χειρουργικὰς ἐπεμβάσεις, ἐκτελεῖ δὲ κατ' ἔτος περὶ τὰς 1.600 ἐπεμβάσεις.

— Τὸ ἰνστιτούτον «Λούτσε» ἀπέκτησε τὴν ἀποκλειστικότητα διὰ τὸ γύρισμα κινηματογραφικῆς ταινίας περὶ τῆς Β' ἐν Βατικανῶ Συνόδου.

— Ἡ μεγάλη διεθνὴς ρωμαιοκαθολικὴ φιλανθρωπικὴ ὁργάνωσις «Caritas Internationalis» ἀπέστειλε χρήματα καὶ ποσότητες φαρμάκων, τροφίμων, ἱματισμοῦ κ.λπ. ὑπὲρ τῶν σεισμοπλήκτων τῶν Σκοπίων τῆς Γιουγκοσλαβίας.

— Ὁ ἐν Ν. Ὑόρκη καρδινάλιος Φράνσις Σπέλλμαν ἐκάλεσε τοὺς πιστοὺς τῆς ἀρχιεπισκοπῆς του νὰ μετᾶσχουν τῆς πορείας τῶν Μαύρων, ἡ ὁποία ἐπραγματοποιήθη πρὸς τὴν Οὐάσιγκτον ὑπὲρ τῶν ἰσῶν δικαιωμάτων τῶν ἀμερικανῶν πολιτῶν καὶ τῆς καταπαύσεως τῶν φυλετικῶν διακρίσεων.

— Καθ' ἡ ἠγγέλθη ἐκ Βρυξελλῶν, μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ πατρὸς Θωμᾶ Μπεκέ, ἠγούμενος τῆς ἐν Σεβτὸν φιλενοτικῆς μονῆς τῶν Βενεδικτίνων ἐξελέγη ὁ ὀψηγούμενος πατὴρ Νικόλαος Βεγντερ. Ἡ ἐγκατάστασις τοῦ νέου ἠγούμενου ἐγένετο τὴν 3ην Σεπτεμβρίου 1963.

— Κατὰ πληροφορίας ἐκ Δαμασκού, τὸ «Πατριαρχεῖον» τῶν «Ἑλλήνων Καθολικῶν Μελχιτῶν» ἵδρυσεν γραφεῖον τύπου, ὅπερ ἐκδίδει δελτίον τύπου μὲ εἰδήσεις ἀφορώσας εἰς τὴν ὅλην κίνησιν τοῦ «Πατριαρχείου».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΩΝ

Τὸ ἐν Κrefeld τῆς Γερμανίας ἐκδιδόμενον Διεθνὲς Παλαιοκαθολικὸν Δελτίον Πληροφοριῶν (Alt-Katholischer Internationale Informationsdienst) ἀναφέρει, ὅτι «διὰ πρώτην φοράν ἀπὸ τοῦ χωρισμοῦ μεταξύ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Οὐτρέχτης κατὰ τὸ ἔτος 1723 τὸ Βατικανὸν ἀναγγέλλει τὴν ἐκλογὴν τοῦ νέου Πάπα. Δι' ἑνὸς ἐπισήμου ἐγγράφου ὁ καρδινάλιος Μπέα μεταδίδει τὴν ἀγγελίαν ταύτην καὶ προσθέτει, ὅτι αἱ φιλικαὶ σχέσεις, αἵτινες ἀνεπτύχθησαν μεταξύ ρωμαιοκαθολικῶν καὶ παλαιοκαθολικῶν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Πάπα Ἰωάννου ΚΓ' πρέπει νὰ συνεχισθοῦν καὶ μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ νέου πάπα μὲ τὴν συμπαράστασιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ μὲ τὴν γενικὴν ἀναζήτησιν τῆς ἐνότητος

Ὁ παλαιοκαθολικὸς ἀρχιεπίσκοπος τῆς Οὐτρέχτης Δρ. Andreus Rinkel ἀπαντήσας ἠχρήθη εἰς τὸν νέον Πάπαν τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ.

ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Παγκοσμίου Ἀγγλικανικοῦ Συνεδρίου ἐν Τορόντο διὰ σχετικῶν διαγγέλματος αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀνὰ τὸν κόσμον ἀγγλικανοὺς διεκήρυξαν τὰ ἐξῆς: «1. Ὁ Θεὸς ἔχει καλέσει ἡμᾶς, διὰ νὰ εἴμεθα μία δ ι α κ ο ν ο ὡ σ α Ἐ κ κ λ η σ ι α... 2. Ὁ Θεὸς ἔχει καλέσει ἡμᾶς, διὰ νὰ εἴμεθα μία ἀ κ ο ὡ σ α (ἀ κ ρ ο ω μ ἔ ν η) Ἐ κ κ λ η σ ι α. Πρέπει δηλαδὴ νὰ ἀκούωμεν τὴν ὁ Θεὸς λέγει πρὸς ἡμᾶς. Ὁμιλεῖ διὰ τῆς Βίβλου, διὰ τῆς προσευχῆς καὶ τῶν μυστηρίων... 3. Ὁ Θεὸς ἔχει καλέσει ἡμᾶς, διὰ νὰ εἴμεθα μία Ἐ κ κ λ η σ ι α. Οἱ Ἀγγλικανοὶ δὲν δύνανται νὰ ζοῦν ἐν ἀπομονώσει μακρὰν τῶν ἄλλων χριστιανῶν. Μερικαὶ ἀπὸ τὰς κοινότητάς

μας προπαρασκευάζονται, διὰ νὰ ἐνωθοῦν μετ' ἄλλων Ἐκκλησιῶν... 4. Ὁ Θεὸς ἔχει καλέσει ἡμᾶς, διὰ νὰ βεβαιώνωμεν τὴν ἐνότητα τοῦ ἀνθρωπίνου γένους... Ἐκφράζομεν τὸ βαθύ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν συμπάθειάν μας δι' ὅλους, οἱ ὅποιοι ὑποφέρουν ἐξ αἰτίας τῆς φυλῆς, χρώματος ἢ τῆς πεποιθήσεως... 5. Ὁ Θεὸς ἔχει καλέσει ἡμᾶς ὅλους, κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς μαζί».

— Εἰς τὸ αὐτὸ Παγκόσμιον Συνεδρίον τῶν Ἀγγλικανῶν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Καντέρμπουρου Δρ. Ράμσεϋ ἐδήλωσεν: «Ἡ Ρώμη καὶ τὸ Καρντέμπουρ συζητοῦν πλέον μεταξύ των ἐντὸς νέου κλίματος ἀγάπης, χωρὶς νὰ ἀπαρνῶνται τὰς ἀντιστοιχὰς ἀπαντήσεις των ὡς πρὸς τὴν ἀλήθειαν».

— Ἐπίσκοποι τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας τῶν Νοτίων Ἰνδιῶν καὶ τῆς Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας προσεκήληθησαν εἰς ἐν συνέδριον τῶν ἀντιπροσώπων τῆς «ἐπισκοπελιανῆς ἀδελφότητος», ὅπερ θὰ γίνῃ τὸν προσεχῆ Ἀπρίλιον ἐν Καντέρμπουρ. Τοιαῦτα συναντήσεις γίνονται κατόπιν σχετικῶν προτροπῶν τῆς Συνδιασκέψεως τοῦ Lambeth τοῦ ἔτους 1958. Ἀναγγέλλων τὸ γεγονός τοῦτο ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Καντέρμπουρου ἐτόνισεν, ὅτι ἡ περὶ τῆς ὁ λόγος ἀδελφότης ἀποβλέπει εἰς μίαν βαθυτέραν ἀδελφικὴν ἐπικοινωνίαν τῶν Ἀγγλικανῶν μετ' ἐκείνων, οἵτινες ἔχουν πλήρη κοινωνίαν μὲ τοὺς Ἀγγλικανοὺς ἢ μετ' ἐκείνων, οἱ ὅποιοι δύνανται βραδύτερον νὰ ὀδηγηθοῦν εἰς μίαν σχέσιν πλήρους κοινωνίας μετ' αὐτῶν. Ἡ «Πλήρης κοινωνία» (Full communion), εἶπεν ὁ ἀρχιεπίσκοπος Δρ. Ράμσεϋ, ἦτο ἡ οὐσία τῆς ἐνότητος ἐν τῇ Καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ.

ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ τῆς διεθνὸς ὁμοσπονδίας Λουθηρανῶν ὥρισε τοὺς παρατηρητὰς, οἱ ὅποιοι θὰ ἀποσταλοῦν ὡς παρατηρηταὶ κατὰ τὴν δευτέραν φάσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Β' ἐν Βατικανῶ Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ Παγκοσμίου Συνδέσμου τῶν Λουθηρανῶν ἐξέλεξε τὸν διακεκριμένον καὶ παγκοσμίως γνωστὸν λουθηρανὸν ἐπίσκοπον τῆς Βαυαρίας D. Hermann Dietzfelbinger ὡς τὸν πρῶτον πρόεδρον τοῦ νέου «Ἰδρύματος δι' οἰκουμενικὰς ἐρεῦνας».

— Παρουσία 3000 ἀντιπροσώπων ἐκ 52 χωρῶν ἐπραγματοποιήθη ἐν Βηρυττῶ τὸ παγκόσμιον συνέδριον τῆς νεότητος τῶν Βαπτιστῶν. Γενικὸν θέμα τοῦ συνεδρίου ἦτο «Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐντὸς τοῦ μεταβαλλομένου κόσμου». Ἡ παγκόσμιος ὁμοσπονδία τῶν Βαπτιστῶν περιλαμβάνει σήμερον 25 ἑκατομμύρια πιστῶν ἀνὰ τὸν κόσμον.

— Τὸ ἀμερικανικὸν περιοδικὸν «Time» ἔγραψε προσφάτως τὰ ἐξῆς διὰ τὴν ἀναβίωσιν τοῦ μοναχικοῦ θεσμοῦ ἐν τῷ προτεσταντικῷ κόσμῳ: «Μολονὶ ὀλίγοι τὸ γνωρίζουν, ὑπάρχουν σήμερον εἰς τὸν Προτεσταντισμὸν περισσότεραι τῶν 60.000 γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἀσπασθῆ τὸν βίον τῆς μοναχικῆς ἀφιερώσεως. Αἱ μορφαὶ τῆς ἀφιερώσεως αὐτῆς ποικίλουν ἀπὸ τὴν ζωὴν τῆς αὐστηρᾶς ἀσκήσεως καὶ θεωρίας μέχρι τῆς ζωῆς τῆς πλέον ἐνεργοῦ δράσεως ἐντὸς τῆς κοινωνίας».

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Καθ' ἡ ἀγγέλλεται ἐκ τοῦ Ἄστωκς τοῦ Βατικανοῦ, ὁ Πάπας Παῦλος ΣΤ' ἐδέχθη εἰς ἰδιαιτέραν ἀκρόασιν τὸν Ρῶσον Μητροπολίτην τοῦ Μίνσκ Νικόδημον, μετὰ τοῦ ὁποίου συν-ὤμιλησεν ἐπὶ μακρὸν. Ὁ ρῶσος μητροπολίτης ἐπεσκέφθη ἐπίσης τὸν καρδινάλιον Μπέα.

Προηγούμενος ἐν Ρόντσεστερ τῆς Νέας Ὑόρκης ὁ ρῶσος μητροπολίτης Νικόδημος εἶχε δηλώσει εἰς «Πρὸς κόνφερανς», ὅτι αἱ σχέσεις τῆς Ρωσικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μετὰ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς «ἔχουν ἀνέλθει ἐκ τοῦ μηδενὸς εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν ἀδελφικῶν». Ἐξῆρσε δὲ τὸ ἔργον τοῦ θανόντος Πάπα Ἰωάννου, χάρις εἰς τὸν ὁποῖον ἐβελτιώθησαν αἱ μετὰ τῶν Ἐκκλησιῶν σχέσεις.

— Αἱ Ἐκκλησίαι, μέλη τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, προσέφεραν ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν τῶν Σκοπίων ποσὸν 400.000 δολλαρίων. Διὰ τοῦ ποσοῦ τούτου θὰ κατασκευα-

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

ΟΙ ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΛΑΤΡΕΙΑΣ
ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΓΝΩΣΤΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΥΣΙΝ

Die Ostkirche betet. Hymnen aus den Tagzeiten der byzantinischen Kirche, τόμ. II, Ὑμνοι τῆς Βυζαντινῆς Ἐκκλησίας τῆς 4ης μέχρι τῆς 6ης ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν καὶ τῆς Μεγάλης ἑβδομάδος. Μετάφρασις εἰς τὴν Γερμανικὴν ὑπὸ Killian Kirchhoff. Ἐκδοσις δευτέρα μετ' ἐπεξεργασίας τῆς μεταφράσεως ὑπὸ Chrysologus Schollmeyer. Ἐκδοτικὸς οἶκος Regensberg, ἐν Münster 1963. Σελίδες 490.

Ὅταν κατὰ τὸ θέρος ἐστειλάμεν εἰς τὴν «Ἐκκλησίαν» τὸ εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 18 φύλλον τῆς 15 Σεπτεμβρίου 1963 δημοσιευθὲν βιβλιοκριτικὸν σημεῖωμα περὶ τοῦ πρώτου τόμου τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος ἔργου, δὲν ἐρανταζόμεθα, ὅτι ὁ κατὰ τὴν 23ην Ἰουλίου ἐπισυμβὰς θάνατος τοῦ φραγκισκανοῦ πατρὸς Chrysologus Schollmeyer θὰ προελάμβανε τὴν δημοσίευσιν ἐκείνου τοῦ σημειώματος. Κύριος ἀναπαύσαι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ!

Εὐτυχῶς, ὡς γράφει ἡμῖν ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος Regensberg, εἰς τὸν ὁποῖον ὀφείλονται πάλιν συγχαρητήρια καὶ εὐγνωμοσύνη διὰ τὴν ἔκδοσιν καὶ τοῦ ἀνωτέρω μνημονευομένου β' τόμου, ὁ ἀείμνηστος Chrysologus Schollmeyer τὴν παραμονὴν τοῦ θανάτου του παρέδωκεν εἰς τὸν ἐκδότην ἐξ ὀλοκλήρου ἔτοιμον τὸ χειρόγραφον τοῦ τόμου τούτου, χωρὶς ὅμως νὰ προφθάσῃ καὶ τὴν παρακολούθησιν τῆς ἐκτυπώσεως.

Ὁ νέος λίαν ἐπιμελημένος καὶ καλλιτεχνικώτατος β' τόμος, ὡς ἀκριβῶς καὶ ὁ α', καθιστᾷ γνωστοὺς εἰς τὴν Δύσιν λατρευτικούς θησαυροὺς τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Εἰδικώτερον ὁ β' τόμος παρουσιάζει τὴν ὑπὸ τοῦ πατρὸς Chrysologus Schollmeyer ἀριστὰ βελτιωθείσαν καὶ ἐξομαλυνθεῖσαν μετάφρασιν εἰς τὴν γερμανικὴν γλῶσσαν ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ πρωτοτύπου τῶν ἐκ τοῦ «Τριψιδίου» θαυμασίων ὕμνων τῆς περιόδου τῆς 4ης μέχρι τῆς 6ης ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ὡς καὶ τῆς Μεγάλης ἑβδομάδος. Τὴν μετάφρασιν ταύτην, ὡς ἀνεφέραμεν καὶ ἐν τῇ βιβλιοκρισίᾳ τοῦ α' τόμου, εἶχε φιλοτεχνήσει καὶ ἐκδώσει πρὸ ἐτῶν ὁ ὑπὸ τῶν ἐθνικοσοσιαλιστῶν ἐκτελεσθεὶς ἀείμνηστος φραγκισκανὸς μάρτυς Killian Kirchhoff.

Ἡ σημασία τῆς ἐκδόσεως τοῦ ὑπὸ κρίσιν τόμου εἶναι ὡσαύτως ἀνυπολόγιστος. Οὗτος παρέχει τὴν εὐκαιρίαν εἰς τοὺς γνωρίζοντας τὴν γερμανικὴν γλῶσσαν ἑθροδὸξους χριστιανοὺς νὰ ἔλθουν εἰς ἐπαφὴν πρὸς τὰ λειτουργικὰ κείμενα τῶν τελευ-

σθῶν περὶ τὰς 100 ἀντισησιατικὰ οἰκίαι, αἱ ὁποῖαι θὰ διανεμηθῶν εἰς τοὺς ἐνδεστέρους τῆς καταστραφείσης πόλεως.

— Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Κ.Ε. τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, ἥτις ἐπραγματοποιήθη ἐν Ρότσεστερ τῶν Η.Π.Α., διωρίσθησαν δύο νέοι παρατηρηταί, οἵτινες μετὰ τοῦ πάστορος Βίσερ θὰ παρακολούθησιν τὴν Β' ἐν Βατικανῶ συνόδον. Οὗτοι εἶναι ὁ ἑλλην ὀρθόδοξος θεολόγος κ. Νικόλαος Νησιώτης καὶ ὁ Ἐπίσκοπος τῆς Ναγκπούρης τῶν Ἰνδιῶν Ι. Σάντιο.

— Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διαπραγματεύσεων διὰ τὴν κατάπαυσιν τῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν, ἡ ἐπὶ τῶν διεθνῶν ὑποθέσεων ἐπιτροπὴ τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν ἀπέστειλεν ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς ἀρχηγούς τῶν διαφόρων ἀποστολῶν, ἐκφράζουσα τὴν σπουδαιότητα, τὴν ὁποῖαν αἱ ἐκκλησίαι ἀποδίδουν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν διαπραγματεύσεων τούτων.

— Ὁ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν Dr. Visser't Hooft, ὁμιλήσας ἐσχάτως περὶ τῆς σημασίας, τὴν ὁποῖαν ἔχει ἡ συμμετοχὴ εἰς τὸ Π.Σ.Ε., ἐτόνισεν, ὅτι ἡ συνεργασία ὀρθοδόξων, ἀγγλικανῶν καὶ προτεσταντῶν δὲν πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς Ἐκκλησία, οὔτε ὡς Ὑπερεκκλησία, ἀλλ' ὡς ἓν ὄργανον τῶν Ἐκκλησιῶν, ὅπερ ὑποβοηθεῖ αὐτὰς νὰ ζοῦν, νὰ ἐνεργοῦν καὶ νὰ συνομιλοῦν μετ' ἀλλήλων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερά Μητρόπολις Παροναξίας

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46 καὶ 47 τοῦ Α.Ν. 2.200/40 «Περὶ ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημεριῶν», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως καταλάβωσι τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημεριῶν τῶν Ἐνοριῶν 1) Ἱεροῦ Ναοῦ Εἰσοδίων Θεοτόκου Κοιμίας Νάξου, 2) Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγ. Σπυρίδωνος Ἀγερσανίου Νάξου, 3) Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμῆσεως Θεοτόκου Μέσης Νάξου, 4) Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμ. Θεοτόκου Γαλήνης Νάξου, 5) Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμῆσεως Θεοτόκου Δανακοῦ Νάξου, 6) Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμ. Θεοτόκου Κουτσογεράδου Νάξου, 7) Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμ. Θεοτόκου Σκιαδοῦ Νάξου, 8) Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγ. Γεωργίου Ἀγερσίας Πάρου, 9) Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγ. Παντελεήμονος Κώσου Πάρου, 10) Ἱεροῦ Ναοῦ Παναγίας Καμαρών Πάρου, ἵνα υποβάλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης σχετικῆν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν προκειμένου νὰ προβάωμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων.

Ἐν Νάξῳ τῇ 27 τῇ Σεπτεμβρίου 1963

Ὁ Παροναξίας ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 48 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 2200/1940 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ ἐφημεριῶν» καὶ τὰς διὰ μεταγενεστέρων Ν. Διαταγμάτων, προκειμένου νὰ προβάωμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Κάτω Φαναρίῳ Δρούπης Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Χαλαλάμπου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως ἐν τῷ δελτίῳ «Ἐκκλησία» υποβάλωσιν ἡμῖν αἴτησιν μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων.

Ἐν Ὑδρᾷ τῇ 28ῃ Σεπτεμβρίου 1963

† Ὁ Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

ταίων ἐβδομαδῶν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, εἰς τὰ ὁποῖα ἀκριβῶς τὸ «σταυρώσιμον Πάσχα» ἀνοίγει τὸν δρόμον εἰς τὸ ἀνατέλλον ἀναστάσιμον Πάσχα.

Μετὰ τὸν πρόλογον τοῦ ἐκδότου (σελ. 9 ἐξ.) καὶ τὰς πρὸ ἐτῶν γραφεύσας ὑπὸ τοῦ ἐπιφανοῦς λειτουργιολόγου Anton Baumstark σχετικὰς λειτουργικὰς παρατηρήσεις (σελ. 11 ἐξ.), ἡ λίαν ἐπιτυχὴς κατὰ τὸ πλεῖστον μετάφρασις τῶν Kirchhoff καὶ Schollmeyer παρουσιάζει τοὺς ὕμνους τῆς τρίτης Κυριακῆς τῶν νηστειῶν ἢ Σταυροπροσκυνησεως (σελ. 29 ἐξ.), ὄλων τῶν ἡμερῶν τῆς Δ', Ε' καὶ ΣΤ' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν (σελ. 51 ἐξ., 133 ἐξ., 257 ἐξ.) καὶ τέλος τῶν ἡμερῶν τῆς Μεγάλης ἑβδομάδος (σελ. 351 ἐξ.). Εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου παρουσιάζονται ἀφ' ἐνὸς πίναξ ὑποσημειώσεων, παραπομπῶν, ἱστορικῶν καὶ πραγματικῶν παρατηρήσεων κ.τ.λ. (σελ. 461 ἐξ.) καὶ ἀφ' ἑτέρου σημειώσεις περὶ τῆς ἀξίας τῶν ὕμνων γραφεύσας ὑπὸ τοῦ Kirchhoff (σελ. 475 ἐξ.) καὶ τοῦ Schollmeyer (σελ. 481 ἐξ.), ὅστις ἐπὶ πλέον λέγει τινὰ καὶ περὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀναθεωρήσεως τῆς μεταφράσεως τοῦ Kirchhoff. Εἶναι περιττὸν νὰ τουνισθῇ διὰ μίαν ἀκόμη φοράν ἡ οἰκουμενικὴ σημασία τοῦ μεταφραστικοῦ ἔργου τῶν δύο ἀείμνηστων φραγκισκανῶν πατέρων. Οὗτοι, ὀδηγοῦντες τὸ βλέμμα τῶν ἀναγνωστῶν τῶν πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον Ἀνατολήν, δημουροῦν μίαν τῶν ἀρίστων προϋποθέσεων τοῦ γνησίου οἰκουμενικοῦ διαλόγου.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Ἱερὰ Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46 καὶ 47 παράγρ. 1 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα ὅπως καταλάβωσι τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ ἢ «Γέννησις τῆς Θεοτόκου» Καστορείου τ.δ. Καστορείου, ἵνα ὑποβάλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης εἰς τὸ δελτίον «Ἐκκλησία», τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Σπάρτῃ τῇ 7ῃ Σεπτεμβρίου 1963

† Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ξάνθης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 48 τοῦ Ἀν. Νόμου 2200/40 Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων καὶ τὰς διὰ μεταγενεστέρων Ν. Διαταγμάτων, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων 1) Ἀγ. Νικολάου Μαργαριτίου, 2) Ἀγίου Γεωργίου Καλλιθέας, 3) Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου Λειβαδίτου, 4) Ἀγ. Γεωργίου Λιβαριῶν, 5) Ἀγ. Παντελεήμονος Κρωμνικοῦ, 6) Ζωοδόχου Πηγῆς Χαλεπίου-Λυκοβουνίου, 7) Ἀγ. Γερασίμου Βαφεϊκῶν, 8) Ταξιάρχων Γκιώνας καὶ 9) Ἀγίου Γεωργίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης προκηρῦξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν Κανονικῶν καὶ Νομίμων δικαιολογητικῶν ἐγγράφων.

Ἐν Ξάνθῃ τῇ 10 Ὀκτωβρίου 1963

† Ὁ Ξάνθης ΑΝΤΩΝΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Σάμου καὶ Ἱκαρίας

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως Χρυσομηλέας καὶ Θυμένης προσκαλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης ἡμῶν προκηρῦξεως εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία» ὑποβάλωσιν εἰς τὴν Ἱεράν ἡμῶν Μητρόπολιν ἅπαντα τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» ὀριζόμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Σάμῳ τῇ 18ῃ Ὀκτωβρίου 1963

Ὁ Τοποτηρητῆς

† Ὁ Παροναξίας ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κορινθίας κ. Προκόπιος διὰ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν προεκήρυξε διαγωνισμὸν διὰ τὴν συγγραφὴν τῆς Ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κορίνθου ἀπὸ τῆς Ἰδρύσεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου μέχρι τῆς σήμερον.

Τὸ κατατεθὲν βραβεῖον ἐκ 40.000 δραχμῶν, ἐτέθη μέσῳ Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἀκαδημίας.

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος **ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ**
† Ὁ Φλωρίνης, Ἀλμωπίας καὶ Ἑορδαίας **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ**
† Ὁ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας **ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ**

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ναῶν Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν:
Δρχ. 50, 75, 100 ἐτησίως.
Λοιπῶν Ναῶν Ἐπικρατείας: 30 ἐτησίως.
Ἐξωτερικοῦ: δολλάρια 3.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσοστόμου, Προσφώνησις κατὰ τὴν Α' συνεδρίαν τῆς Ἱεραῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Κ' Συνέλευσις τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ πρώτη συνεδρία τῆς Ἱεραῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 109ης Συνοδικτῆς Περιόδου.

Ἰωάννου Καμίρη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἡ Β' ἐν Βατικανῷ γενικῆ Σύνοδος τῆς Ῥωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.

Γνωμοδοτήσεις: 1) Ἀρχιμ. Ἱερωνύμου Κοτσῶνη, Καθηγητοῦ τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου καὶ τῆς Ποιμαντικῆς ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 2) Κωνστ. Δ. Μουρατίδη, Καθηγητοῦ τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, καὶ 3) Α. Μαλαγαρδῆ, Νομικοῦ Συμβούλου τοῦ Κράτους.

Πρωτοσ. Χρυσοστόμου Γιαλούρη, Πρὸς τοὺς Κατηχητάς. Πρόβλημα δέυτατον.

Παρατηρήσεων στήλη.

Ἐκκλησιαστικά χρονικά.

Εὐαγγέλου Θεοδώρου, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Βιβλιοκρισία.

Προκηρύξεις.

ΜΟΝΟΤΥΠΙΚΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ ΤΣΙΡΩΝΗ
Μενάνδρου 4—Ἀθήναι—Τηλ. 533.805

Ἐπεύθυνος Τυπογραφείου Γεώργιος Σ. Χρυσάφης
Ἰασηνίδου 22 — Σούρμενα